

Fonds 1818 tot nut van het algemeen

Kunst als middel?

Jaarbericht 2005

'Community Art is geen eenduidig en scherp gedefinieerd begrip. Gaat het om kunst voor, kunst door, kunst van, kunst met of misschien kunst in een gemeenschap? Gaat het eigenlijk wel om kunst?

Of, om die laatste vraag te preciseren: gaat het wel om een kunstwerk of gaat het om het effect van het proces van kunstbeoefening op de deelnemers?'

Het jaarbericht 2005 vertelt over kunst en cultuur als communicatiemiddelen waardoor de blik op de werkelijkheid beïnvloed wordt, waardoor mensen er achter kunnen komen dat die werkelijkheid anders is, of

meer is dan deze zich schijnbaar aan hen voordoet. We willen laten zien welke invloed kunst heeft op de dagelijkse werkelijkheid van individuen, van groepen en van bewoners van wijken en buurten.

Het Nutshuis is de nieuwe naam van het gebouw waar vroeger de Nutsspaarbank te 's-Gravenhage – de rechtsvoorganger van Fonds 1818 – gevestigd was. Ook nadat de Nutsspaarbank ophield te bestaan bleef het gebouw tot 2002 in gebruik als bankgebouw (VSB Bank – later Fortis Bank). Toen de

Fortis Bank medio 2002 verhuisde naar een nieuwe locatie aan de Jan Hendrikstraat, besloot Fonds 1818 als eigenaar van het pand het gebouw ingrijpend te renoveren en als Nutshuis een nieuwe invulling te geven. Na ruim anderhalf jaar bouwen en restaureren werd het Nutshuis in 2005 opgeleverd en in gebruik genomen.

In het Nutshuis worden evenementen, lezingen, debatten, concerten, persconferenties, festivals, kindercultuur en filmvertoningen georganiseerd. De activiteiten in het Nutshuis richten zich op een breed en divers publiek. De activiteiten in het Nutshuis komen onder andere in samenwerking met culturele, educatieve en sociaal-maatschappelijke organisaties in Den Haag tot stand. Het Nutshuis biedt tevens huisvesting aan elf maatschappelijke organisaties. www.nutshuis.nl

Jaarbericht 2005, Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen
Kunst als middel?

Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen
Opgericht 26 mei 1992
Ingeschreven onder nummer 41149069 in het Handelsregister
van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden

Riviermarkt 4, 2513 AM Den Haag
Postbus 895, 2501 CW Den Haag

Telefoon 070 364 11 41
Fax 070 364 18 91
E-mail info@fonds1818.nl
Website www.fonds1818.nl

Inhoud

Voorwoord	5
Fonds 1818 in het kort	6
Historie	6
Missie	8
Afgeleide missies voor de vier werkterreinen	9
Donatiebeleid	11
Communicatie	14
Organisatie	16
Organisatieschema	16
Samenstelling bestuur	17
Samenstelling staf en medewerkers	18
Honorering	21
Het jaar 2005	22
Bestuursverslag	22
Directieverslag	23
Kengetallen	27
Statistische gegevens	28
Verkorte balans	34
Toelichting op balans	35
Beleggingsbeleid	36
Themakatern Community Art	37
Inleiding	40
Rondetafelgesprek	41
Tien Community Art projecten nader belicht	44
Overzicht van gehonoreerde projecten	65

Voorwoord

Voor u ligt het achtste jaarbericht van Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen. In dit bericht wordt meer nog dan voorgaande jaren inzicht gegeven in doelstellingen, organisatie, bestuur, donatie- en vermogensbeleid van het fonds. Het besef dat Fonds 1818 als vermogensfonds maatschappelijke verantwoording verschuldigd is over zijn bestedingen, groeit de laatste jaren steeds sterker. Met een donatiebudget van zo'n 10 miljoen euro per jaar heeft het fonds immers een belangrijke publieke positie in Den Haag en omgeving.

Een positie die versterkt wordt door de brede taakopvatting die het fonds ontwikkeld heeft. Sinds de oprichting in 1992 veranderde het fonds van een vraaggerichte geldverstrekker in een (pro-)actieve speler in de publieke ruimte. Naast financier, is het fonds ook op andere manieren betrokken bij de totstandkoming van projecten in zijn werkgebied. Als intermediair, initiator of begeleider weet het fonds mensen met elkaar in contact te brengen, te mobiliseren en samenwerkingsverbanden te stimuleren. Hierdoor worden initiatieven versterkt en naar een hoger plan getild.

In 2005 rees de vraag of deze ontwikkelingen nog wel stroken met de ideële doelstellingen van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen waaruit Fonds 1818 ooit is voortgekomen. In 2005 heeft hierover een eerste discussie plaatsgevonden met bestuur, directie en projectadviseurs.

In dit bericht is evenals voorgaande jaren een katern opgenomen waarin een thema dat het fonds als speerpunt beschouwt op de voorgrond wordt geplaatst. Dit jaar is dat 'Community Art'. U vindt in het katern voorbeelden van projecten die de rijkdom en breedte van Community Art binnen het werkgebied en werkveld van het fonds symboliseren. Projecten waarbij kunst als middel wordt gebruikt om maatschappelijk relevante thema's bespreekbaar te maken, om mensen bij elkaar te brengen, te stimuleren of boven zichzelf uit te laten stijgen. Het katern wordt voorafgegaan door een verslag van een rondetafelgesprek dat het fonds begin mei organiseerde over Community Art. Samen met beleidsmakers, aanvragers en deskundigen wisselde het fonds van gedachten over hoe het zijn beleid op dit terrein zou kunnen verdiepen.

Tenslotte in dit bericht speciale aandacht voor de afronding van de verbouwing c.q. restauratie van het Nutshuis en de ingebruikname van het gebouw eind 2005. Als initiatiefnemer en eigenaar van het pand waaruit Fonds 1818 ooit ontstaan is, kan de ontmoetingsplek voor sociale en culturele activiteiten voor en door Hagenaars niet onvermeld blijven.

Wij hopen dat u dit jaarbericht met belangstelling zult lezen.

Bestuur en directie

Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen is een jong fonds met oude wortels. Haar oorsprong gaat terug tot 10 juni 1818. Toen besloot een aantal Haagse notabelen die lid waren van het plaatselijke departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, een spaarbank te stichten.

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen

Op 16 november 1784 werd in Edam door de doopsgezinde predikant Jan Nieuwenhuijzen en enkele geestverwanten de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgericht. De denkbeelden die de initiatiefnemers voor ogen stonden waren in het kort: algemeen volksonderwijs, opleiding tot democratisch staatsburger en opvoeding in een algemeen christelijke geest van verdraagzaamheid en liefde voor het vaderland. In de loop der jaren ontstonden overal in het land plaatselijke afdelingen van het Nut, departementen genaamd. Het Nut stichtte lagere scholen en kweekscholen, gaf boeken voor het onderwijs uit, richtte leeszaalen en spaarbanken op en gaf cursussen algemene ontwikkeling voor volwassenen.

Het initiatief tot de oprichting van het Haagse departement werd in 1796 genomen door Gozewijn Jan Loncq en Cornelis Felix van Maanen. Beiden waren vurige patriotten. De 38-jarige Loncq had in het begin van de jaren tachtig van de achttiende eeuw in Leiden een alcoholstokerij. Hij moet een welgesteld man geweest zijn, die in zijn vrije tijd gedichten schreef en actief deelnam aan intellectuele disputen. De bijna 28-jarige Van Maanen was een uitstekend rechtsgeleerde en letterkundige. Als fiscaal van het Hof van Holland zou hij meermalen verbanning en doodstraf eisen tegen aanhangers van het Huis van Oranje. De geschiedenis van het Haagse Nut kent enkele mijlpalen: Nutsscholen (vanaf 1804), het Nutsziekenfonds (1847), de Vereniging voor Volkshuisvesting Nutswoningen (1916) en de Vereniging Haags Tehuis voor Ongehuwden (1918).

Nutsspaarbank te 's-Gravenhage

Mede op voorstel van koning Willem I kwamen er in de negentiende eeuw op tientallen plaatsen in het land Nutsspaarbanken tot stand. De Nutsspaarbank te 's-Gravenhage was in 1818 een van de koplopers. De spaarbank heeft sinds haar oprichting in maatschappelijk en sociaal-economisch opzicht een belangrijke rol gespeeld in de Haagse regio, onder andere op de terreinen woning-financiering en stadsvernieuwing.

Fonds 1818

Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen is voortgekomen uit de Nutsspaarbank te 's-Gravenhage. De spaarbank was oorspronkelijk een instelling zonder winstoogmerk. Daardoor was zij jaar na jaar in staat maatschappelijke en educatieve projecten te steunen zonder daarvoor tegenprestaties te bedingen. Gaandeweg ontwikkelde de spaarbank zich tot een zakelijke organisatie, die door samenwerkingen en fusies haar werkgebied kon uitbreiden. In 1992 fuseerde de Nutsspaarbank met VSB Groep n.v. De eigenaar van de bank – de Stichting Nutsspaarbank te 's-Gravenhage – wijzigde haar naam en doelstelling. Besloten werd met de opbrengst van het kapitaal initiatieven van maatschappelijk belang te steunen in het gebied waar de Nutsspaarbank 'het geld verdiend had'. De Stichting Nutsspaarbank is de rechtsvoorganger van Fonds 1818. Tot oktober 2001 was het fonds bekend onder zijn vorige naam: Stichting VSB Fonds Den Haag en Omstreken.

Huisvesting

Het kantoorpand van Fonds 1818 aan de Riviervismarkt 4 te Den Haag is een beschermd monument op historische grond. Op deze plek was al in de veertiende eeuw sprake van een stenen huis, zoals uit oude stukken blijkt. Het huis werd gebouwd door Heynric Coppier, secretaris van Willem de Zesde. Eind zestiende eeuw werd het gesloopt om ruimte te maken voor nieuwbouw. Het huidige gebouw stamt uit het begin van de zeventiende eeuw. Het huis is in de loop de jaren vele malen verbouwd en uitgebreid. De laatste majeure verbouwing vond plaats in 1729. In 1968 kocht de Stichting Nutsspaarbank het inmiddels sterk verwaarloosde pand. In 1984 werd een begin gemaakt met een grote restauratie, waarna het gebouw als kantoor en ontvangstruimte diende van de directie van de Nutsspaarbank. Als rechtsopvolger van de Stichting Nutsspaarbank te 's-Gravenhage betrok het fonds in 1992 dit representatieve kantoorpand.

Het Nutshuis

Het voormalige hoofdkantoor van de Nutsspaarbank, op de hoek van de Riviervismarkt en Jan Hendrikstraat in Den Haag, is gerenoveerd van bankgebouw tot een multifunctioneel centrum. Fonds 1818 wil als eigenaar van het pand het voormalige hoofdkantoor van de Nutsspaarbank – de wortels van Fonds 1818 – als het Nutshuis weer midden in de Haagse samenleving plaatsen. Het pand dat over 3.000 m² ruimte beschikt, is onder de naam het Nutshuis in de zomer van 2005 opgeleverd. 1.500 m² wordt in beslag genomen door elf non-profitorganisaties die zich permanent in het Nutshuis hebben gevestigd. De resterende 1.500 m² is verdeeld over verschillende ruimtes die op incidentele basis gehuurd kunnen worden. Zo kan de centrale hal gebruikt worden voor het houden van een expositie, concert, lezing, theater-, dans- of toneelvoorstelling. De voormalige bankkluis biedt ruimte aan een filmzaal met ontvangstruimte. In de monumentale commissarissen-zaal kunnen workshops of kleine kamerconcerten worden gegeven. Het Nutshuis is in januari 2006 officieel geopend als een centrum waar sociaal-maatschappelijke, culturele en educatieve activiteiten plaatsvinden voor een breed publiek. De exploitatie van het Nutshuis is in handen van stichting het Nutshuis. Meer informatie over het Nutshuis is te vinden op de website: www.nutshuis.nl.

Missie

Stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen is een vermogensfonds dat donaties verstrekt aan stichtingen en verenigingen voor algemeen maatschappelijke projecten zonder winstoogmerk. Het fonds wil daarmee bijdragen aan een duurzame en leefbare samenleving.

Fonds 1818 is voortgekomen uit de Nutsspaarbank te 's-Gravenhage, die in 1818 werd opgericht door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Deze beweging beoogde het geestelijke niveau van de gewone burger te verhogen door 'goede zeden en nuttige kunsten voort te planten en aldus verstand en hart te beschaven en ten algemene nutte te verbeteren'.

Voortbouwend op die oude idealen steunt, stimuleert en initieert Fonds 1818 projecten die mensen in staat stellen zelfstandig en gelijkwaardig deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Ontplooiing, zelfredzaamheid, armoedebestrijding en sociale cohesie zijn daarbij kernbegrippen. Initiatieven die daaraan bijdragen, komen voor steun van het fonds in aanmerking.

Fonds 1818 werkt op een breed terrein: zorg, welzijn, educatie, cultuur, kunsten, sport, recreatie, natuur en milieu.

Werkgebied

In beginsel steunt Fonds 1818 aanvragen uit de gemeenten Delft, Den Haag, Hillegom, Katwijk (voorheen: Rijnsburg, Valkenburg en Katwijk), Leiden, Leiderdorp, Leidschendam-Voorburg, Lisse, Midden-Delfland (voorheen: 't Woudt, Den Hoorn, Maasland en Schipluiden), Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Teylingen (voorheen: Sassenheim, Voorhout en Warmond) Voorschoten, Wassenaar, Zoetermeer en Zoeterwoude. Het fonds steunt ook ontwikkelingen in zijn werkgebied die voor andere delen van Nederland tot voorbeeld kunnen zijn. Bij uitzondering passen landelijke projecten met betekenis voor de regio waarin het fonds werkzaam is eveneens binnen de doelstelling.

Afgeleide missies voor de vier werkerreinen

Fonds 1818 staat open voor velerlei aanvragen en projecten. Om de aanvragen organisatorisch goed te kunnen behandelen heeft het fonds een onderverdeling gemaakt naar vier werkerreinen:

- Zorg en Welzijn
- Jeugd en Maatschappij
- Kunst en Cultuur
- Natuur en Milieu

Voor elk werkerrein is een afgeleide missie geformuleerd. Ze volgen hieronder met voorbeelden van aandachtsgebieden die hierbinnen vallen.

Zorg en Welzijn

Op het zeer brede terrein van Zorg en Welzijn wil Fonds 1818 inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Dit past in het algemene beleid van het fonds, dat actief en initiërend is. Vernieuwende projecten met een voorbeeldfunctie hebben binnen dit team dan ook de voorkeur.

De aandacht van Zorg en Welzijn richt zich vooral op specifieke groepen die in een achterstands-situatie verkeren en/of extra aandacht nodig hebben. Een groeiend aantal groepen dreigt in onze geïndividualiseerde samenleving de boot te missen. Het is in dit kader van belang de zelfredzaamheid van mensen in het algemeen en van deze groepen in het bijzonder te stimuleren. Projecten gericht op het vergroten van de zelfstandigheid, volwaardige participatie, integratie en sociale cohesie om zodoende isolement en vervreemding te voorkomen, zijn van essentieel belang en verdienen de speciale aandacht van Fonds 1818.

In de praktijk gaat het bij de zorgaanvragen veelal om projecten van instellingen werkzaam op sociaal gebied en het terrein van de zorg. Aanvragen die het welzijn betreffen komen uit een veel breder gebied. Theoretisch gezien kan immers iedere organisatie op welzijn gerichte projecten ontwikkelen en uitvoeren.

Aandachtsgebieden binnen Zorg en Welzijn: maatschappelijke opvang, zorginstellingen, gehandicaptenzorg, patiëntenbelangen, sport en recreatie volwassenen, vrijwilligerswerk, buurtorganisaties, welzijnswerk en belangenorganisaties.

Jeugd en Maatschappij

Bijdragen aan een duurzame en leefbare samenleving – de centrale boodschap in de missie van Fonds 1818 – veronderstelt bijzondere zorg voor kinderen en jongeren. Kinderen hebben immers recht op een optimale ontwikkeling. Het ideaal van het Nut van kennis en deugd is nog steeds actueel. In de 21e eeuw worden aan jongeren nieuwe maatschappelijke eisen gesteld: zelfsturing, ontwikkeling van talenten, leren kiezen, sociale sturing door volwassenen en het opdoen van maatschappelijke ervaringen.

Kinderen en jongeren hebben binnen de kerninstituten van de samenleving een afhankelijke en kwetsbare positie. Van zelfsturing is beperkt of in het geheel geen sprake. Initiatieven die gericht zijn op vergroting van het zelfrespect van kinderen en jongeren verdienen steun van Fonds 1818. Het versterken van de maatschappelijke positie van de jeugd en het verbeteren van pedagogische praktijken en kennis daarover is de centrale boodschap.

Fonds 1818 steunt projecten op verschillende terreinen rond jeugd en jongeren. Een integrale aanpak heeft de voorkeur. Dat betekent dat projecten gezien worden tegen de achtergrond van het hele werkterrein, niet gehinderd door de bestaande schotten in de uitvoeringspraktijk. Kernbegrippen zijn hier deskundigheid, kennis, ervaringen, oplossingen, samenwerking, netwerken, kwaliteit en pro-activiteit. Er is speciale aandacht voor specifieke groepen zoals gehandicapten en migranten.

Aandachtsgebieden binnen Jeugd en Maatschappij: onderwijs en educatie, jeugdcultuur, jeugdwelzijn, jeugdzorg en sport.

Kunst en Cultuur

Activiteiten op het gebied van Kunst en Cultuur vervullen een belangrijke rol in het dagelijkse leven van mensen. Deelname daaraan draagt niet alleen bij tot meer kennis, maar ook tot versterking van de identiteit en het gevoel van eigenwaarde. Bovendien bieden deze activiteiten tal van mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding.

Binnen Kunst en Cultuur richt de aandacht van Fonds 1818 zich met name op participatie en ontplooiing van mensen uit de verschillende culturen in onze maatschappij. Het beleid is gericht op integratie met behoud van de eigen identiteit. Kernbegrippen daarbij zijn eigenheid, ontmoeting en toegankelijkheid. Speciale aandacht verdienen de komende jaren initiatieven gericht op cultuurbehoud, publieksparticipatie en het bereiken van specifieke publieksgroepen, zoals jongeren en migranten.

Aandachtsgebieden binnen Kunst en Cultuur: podiumkunsten, museale activiteiten, culturele integratie, bibliotheken, cultureel erfgoed en amateurkunsten.

Natuur en Milieu

Binnen het werkterrein Natuur en Milieu wil Fonds 1818 bijdragen aan een verdere bewustwording door de inwoners van zijn werkgebied actief en passief te betrekken bij de natuur. In dat kader steunt Fonds 1818 initiatieven die bezoeken aan natuurgebieden stimuleren, educatieve en voorlichtende activiteiten en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers.

Aandachtsgebieden binnen dit terrein: natuurontwikkeling en -beheer, aanleg van fiets- en wandelpaden, milieuprojecten.

Donatiebeleid

Doelstelling

Fonds 1818 steunt, stimuleert en initieert projecten die mensen in staat stellen zelfstandig en gelijkwaardig deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Het fonds doet dat op verschillende manieren. Het geeft donaties, garanties, het verstrekt adviezen, helpt bij het opstellen van projectplannen, houdt gesprekken en verzorgt cursussen fondsenwerving.

Richtlijnen en criteria

Alleen rechtspersonen (stichtingen of verenigingen) kunnen een aanvraag bij Fonds 1818 indienen. In beginsel steunt Fonds 1818 aanvragen uit de gemeenten Delft, Den Haag, Leiden, de Bollenstreek, Zoetermeer en hun randgemeenten. Het fonds steunt ook ontwikkelingen in zijn werkgebied die voor andere delen van Nederland tot voorbeeld kunnen zijn. Landelijke projecten die bijdragen aan de leefbaarheid in de regio van het fonds passen eveneens binnen de doelstelling.

Fonds 1818 steunt:

- Projecten: projecten zijn activiteiten die geheel op zichzelf staan en van tijdelijke aard zijn. Projecten komen voor een bijdrage in aanmerking als de kosten niet uit het normale budget van de organisatie betaald kunnen worden.
- Nieuwe ontwikkelingen: organisaties hebben vaak geen budget voor nieuwe activiteiten. Deze kunnen echter van groot belang zijn voor de kwaliteit en/of de continuering van het werk van een organisatie. Fonds 1818 wil organisaties een handje helpen bij hun ontwikkelingen. Wanneer deze een concreet stadium bereiken, kan het fonds gedurende een bepaalde periode een startbijdrage verstrekken.
- Investerings: bij het verwezenlijken van projecten en initiatieven moeten dikwijls investeringen worden gedaan, bijvoorbeeld voor de inrichting van een locatie of voor de aanschaf van materialen. Ook in dit opzicht steekt Fonds 1818 organisaties graag de helpende hand toe.

Beperkingen

Het donatiebeleid van Fonds 1818 kent enkele beperkingen. Niet in aanmerking komen:

- aanvragen die vlak voor de aanvang van een project zijn ingediend
- aanvragen voor permanente steun
- aanvragen van individuen
- bijdragen in exploitatie of lopende kosten
- projecten die al (bijna) gerealiseerd zijn
- projecten met een commercieel, politiek of religieus karakter

Wél in aanmerking voor een donatie komen in principe:

- rechtspersonen (stichtingen en verenigingen)
- projecten waarbij het gaat om eenmalige of tijdelijke steun
- projecten die zich in de voorbereidende fase bevinden
- projecten die bijdragen aan een duurzame en leefbare samenleving

Aanvraagprocedure

Het hele jaar door kunnen aanvragen ingediend worden. Waar nodig kunnen organisaties vaker dan eens per jaar een beroep op Fonds 1818 doen. De aanvraag moet ruim (minimaal twee maanden) voor aanvang van het project schriftelijk bij Fonds 1818 worden ingediend. Een aanvraag bestaat uit:

- volledige projectbeschrijving
- gedetailleerde begroting en dekkingsplan (hoe denkt u het project te betalen?)
- overzicht van instanties waar de aanvraag eveneens is ingediend
- laatste jaarverslag en jaarrekening
- statuten
- naam van contactpersoon met een telefoonnummer waar deze overdag te bereiken is

Een aanvraagformulier is te vinden op www.fonds1818.nl.

Hulp

Als aanvragers niet zeker weten wat wel of niet in een aanvraag vermeld moet worden, dan kunnen inlichtingen ingewonnen worden bij de afdeling Voorlichting van Fonds 1818 (070 375 49 57) of het spreekuur van Fonds 1818 worden bezocht. Fonds 1818 organiseert ook cursussen fondsenwerving.

De behandeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag stuurt het fonds een bevestigingsbrief met de vermelding van de naam van de adviseur die het dossier behandelt. Indien nodig neemt de adviseur zelf contact met de aanvrager op. Na zes tot acht weken wordt uitsluitel gegeven: de aanvrager ontvangt een contractbrief met daarin de voorwaarden of een afwijzingsbrief. Een beoordeling van Fonds 1818 is bindend.

Financiële afwikkeling van het projectdossier

Het contract dat de aanvrager ontvangt na een positieve beoordeling, vermeldt de financiële afwikkeling van het projectdossier. In het algemeen betaalt Fonds 1818 de gehele donatie of een deel daarvan één maand voor aanvang van het project uit, op voorwaarde dat het dossier van de aanvraag compleet is. In het contract staan alle voorwaarden.

Bestedingsverklaring

Uiterlijk twee maanden na afloop van het project moet een bestedingsverklaring ingestuurd worden, ondertekend door twee bestuursleden, met daarbij een overzicht van de inkomsten en uitgaven van het project.

Accountantsverklaring

Voor verstrekte donaties van € 75.000,- en hoger vraagt Fonds 1818 na afloop van het project een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de verstrekte middelen daadwerkelijk besteed zijn aan het overeengekomen doel.

Vrijstelling van schenkingsrecht

Fonds 1818 is gerangschikt als een algemeen nut beogende instelling, als bedoeld in de Successiewet (artikel 24 lid 4 Successiewet 1956). Dit betekent dat over schenkingen (donaties) van het fonds in principe geen schenkingsrecht verschuldigd is en door de ontvanger evenmin terzake aangifte hoeft te worden gedaan.

Inhoudelijke evaluatie

Het is wenselijk dat na afloop van het project inhoudelijke verantwoording wordt afgelegd. Evaluaties van projecten dragen bij ter lering voor de toekomst, zowel voor Fonds 1818 als voor de aanvrager. Evaluaties worden beoordeeld op de inhoud. Er worden geen financiële consequenties aan verbonden. Het wel of niet evalueren van een project hangt niet samen met de hoogte van de verstrekte donatie. De inhoud, de manier van overdragen en het leereffect van het project staan centraal.

Communicatie

Spreekuren

Fonds 1818 houdt spreekuren waar vragen van algemene aard worden beantwoord. Het spreekuur is gratis toegankelijk en is bedoeld voor stichtingen, verenigingen, buurtorganisaties en vrijwilligers uit de regio van het fonds. Het spreekuur wordt iedere dinsdag gehouden tussen 14.00 en 17.00 uur. Per gesprek trekt het fonds 30 minuten uit. Locatie: Kantoor Fonds 1818.

Cursus Fondsenwerving

Fonds 1818 organiseert een korte praktijkcursus Effectief Financieren van projecten. De cursus is bestemd voor medewerkers en vrijwilligers van non-profitorganisaties opererend in het werkgebied van Fonds 1818, die geen of weinig kennis hebben van fondsenwerving. De cursus staat niet open voor charitatieve fondsenwervende instellingen die landelijke campagnes voeren onder het Nederlandse publiek. Deelname is gratis. In twee dagdelen, verspreid over een periode van drie weken, komen de verschillende inkomstenbronnen waarop non-profit-instellingen een beroep kunnen doen aan bod. Locatie: Kantoor Fonds 1818.

Brochure

De gratis brochure ‘Een goed project ... maar geen geld? Fonds 1818 helpt!’ bevat aanwijzingen voor het indienen van een donatieverzoek bij Fonds 1818. Bovendien staan er tips in voor succesvol fondsenwerven.

Krant 1818

Vier keer per jaar verschijnt Krant 1818 met overzichten van gehonoreerde projecten, nieuws- en themapagina's. Een abonnement is gratis.

Speciale uitgaven

Door zijn positie in de samenleving komt Fonds 1818 met vrijwel alle geledingen van de maatschappij in contact. Hieruit ontstaan waardevolle inzichten, hetgeen de gedachte heeft doen ontstaan deze visies uit te dragen door ze in gedrukte vorm beschikbaar te stellen aan een breed publiek. Dat heeft geleid tot de reeks Speciale Uitgaven van Fonds 1818. De boekjes kunnen zonder kosten worden besteld. Informatie daarover staat op de website.

Bijeenkomsten

Om continu voeling te houden met de samenleving in de regio waar het fonds werkzaam is, belegt het fonds regelmatig informatiebijeenkomsten, workshops en discussiepanels. Het doel van deze bijeenkomsten is tweeledig. Enerzijds kunnen (potentiële) aanvragers op informele wijze met elkaar netwerken en kennismaken met vernieuwende projecten die het fonds heeft gesteund, anderzijds krijgt het fonds feedback op zijn beleid. Ook op uitnodiging van stichtingen of verenigingen die opereren in het werkgebied van het fonds, verzorgen adviseurs regelmatig lezingen over het beleid van Fonds 1818 of een workshop fondsenwerving.

FIN-bijeenkomsten

Fonds 1818 is vertegenwoordigd in de FIN (vereniging van Fondsen in Nederland). Twee keer per jaar komen de leden van deze belangenvereniging van vermogensfondsen in Nederland bij elkaar om met elkaar van gedachten te wisselen over onderwerpen als goed bestuur, vermogensbeheer en donatiebeleid. Fonds 1818 is tevens lid van de FIN-commissie ‘Inventarisatie Werkzaamheden’ die opgericht is om bestuursleden van vermogensfondsen bij te staan in het oplossen van bestuurlijke vraagstukken en de commissie ‘Bronbelasting’.

Haags Fondsenoverleg

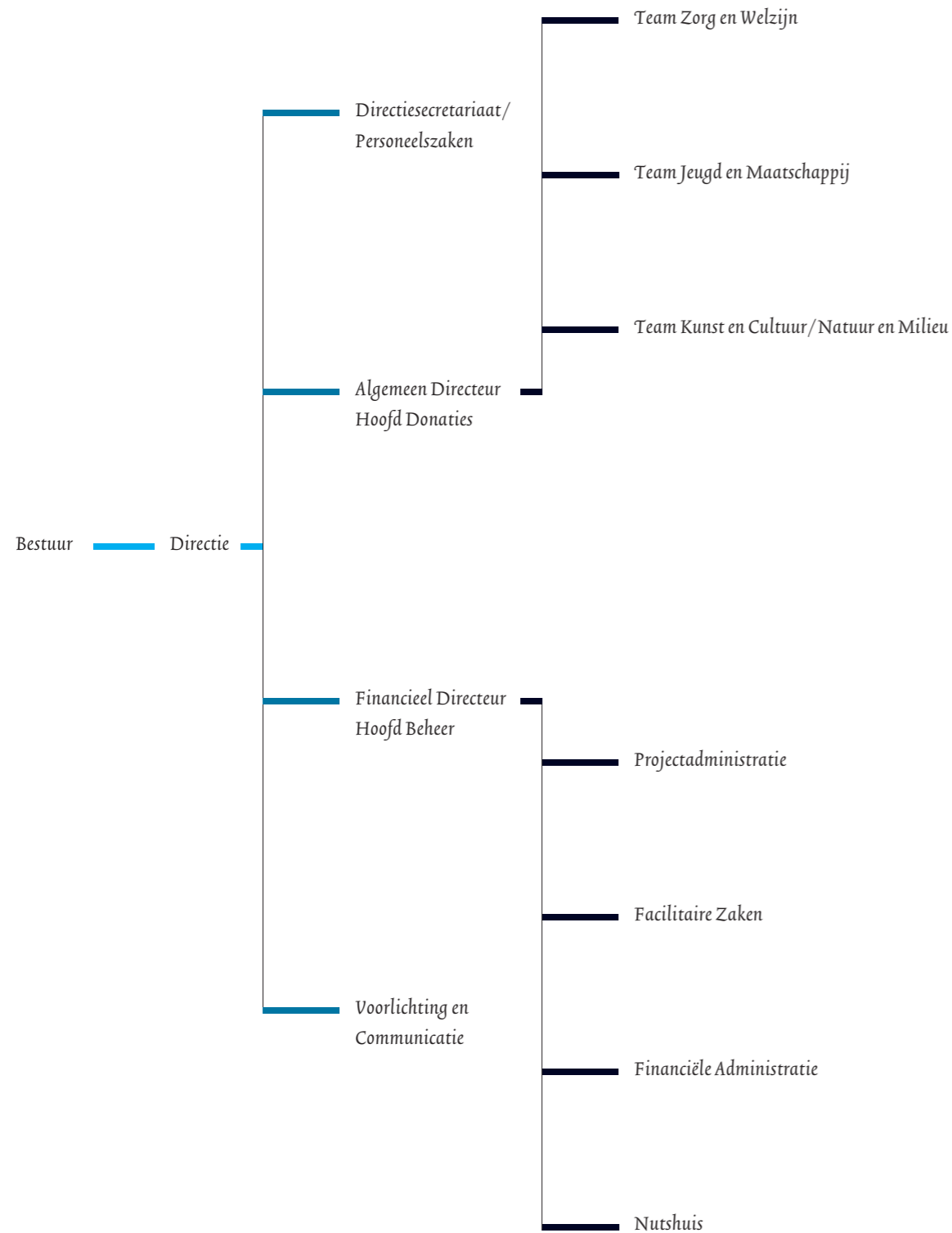
Fonds 1818 is initiator van het Haags Fondsen Overleg (Hafo) dat twee keer per jaar wordt gehouden. Doel van het overleg is fondsen die gericht en/of gevestigd zijn in Den Haag op informele wijze met elkaar in contact te brengen. Tijdens het overleg worden ideeën uitgewisseld, projecten besproken en netwerken opgebouwd en uitgebreid. Aan het Hafo wordt door ruim dertig fondsen deelgenomen.

Leids Fondsen Overleg

Het H.L. Druckerfonds, voorheen Stichting Beheer Leids Volkshuis, en Fonds 1818 zijn de initiatiefnemers van het Leids Fondsen Overleg. Het overleg vindt vier keer per jaar plaats. Leidse initiatieven en organisaties staan in dit overleg centraal. Projecten die (mogelijk) interessant zijn voor de vijf deelnemende fondsen worden voorgelegd en besproken. Ook komen actuele ontwikkelingen in de stad Leiden aan de orde. Op die manier kunnen fondsen, die specifiek in Leiden actief zijn, activiteiten en projectfinancieringen op elkaar afstemmen.

Inlichtingen

Voor verdere inlichtingen, afspraken spreekuur, inschrijving cursus, abonnementen en bestellingen kan contact opgenomen worden met de afdeling Voorlichting en Communicatie, telefoon 070 375 49 57, fax 070 375 49 55, info@fonds1818.nl, www.fonds1818.nl.

Samenstelling bestuur

Per 1 mei 2006

Het bestuur van stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen bestuurt het fonds op hoofdlijnen. Het bestuur wordt daarin bijgestaan door de directie. Het bestuur benoemt de directie die onder verantwoordelijkheid van het bestuur belast is met de dagelijkse leiding van Fonds 1818 en de uitvoering van het beleid. Bij het bestuur ligt tevens de verantwoordelijkheid voor het beleggingsbeleid van het vermogen van Fonds 1818. Het bestuur wordt hierin bijgestaan door de Advies Commissie Beleggingen. Het bestuur streeft naar een zo'n evenwichtig mogelijke samenstelling en stelt derhalve voorwaarden aan de deskundigheid van de bestuursleden passend bij de missie en het beleid van stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen.

Mevrouw prof. dr G. Lycklama à Nijeholt, em. (voorzitter) Geboren 1938, benoemd sinds 2005, voorzitter sinds 2005, jaar van aftreden 2013 **Voormalige hoofdfunctie** Hoogleraar Vrouwen- en Ontwikkelingsstudies, Institute of Social Studies, Den Haag **Relevante nevenfuncties** Lid Raad van Commissarissen O.W.M. De Friesland Zorgverzekeraars U.A., Lid Algemeen Bestuur VPRO, Lid Raad van Toezicht Rijksuniversiteit Groningen

Mevrouw ir B.M. van Londen-Romp (secretaris)* Geboren 1931, benoemd sinds 1993, secretaris sinds 1997, jaar van aftreden 2006 **Hoofdfunctie** Architect **Relevante nevenfuncties** Bestuurslid Stichting het Nutshuis

De heer Mr P.J.L. van Hoeken* Geboren 1937, benoemd sinds 1993, jaar van aftreden 2012 **Voormalige hoofdfunctie** Notaris

Mevrouw drs A.C. van Kampen Geboren 1947, benoemd sinds 2001, jaar van aftreden 2009 **Hoofdfunctie** Directeur Sardes **Relevante nevenfuncties** Voorzitter bestuur ZMOK-school J.C. Pleysierschool in Den Haag, Bestuurslid Regionaal Expertise Centrum, Bestuurslid stichting Theater aan het Spui

Mevrouw ir S.J.F. van der Laag Geboren 1947, benoemd sinds 2003, jaar van aftreden 2011 **Voormalige hoofdfunctie** Algemeen Directeur / bestuurder Woningcorporatie Haag Wonen **Relevante nevenfuncties** Lid van de Raad van Toezicht van de Kessler Stichting, Bedrijfsadviseur Corpo Holding bv in Capelle a/d IJssel, Bestuurslid stichting het Nutshuis

De heer T.J.J.M. Snelders RA* Geboren 1932, benoemd sinds 1993, belast met financiële aangelegenheden, jaar van aftreden 2007 **Hoofdfunctie** Registeraccountant **Relevante nevenfuncties** Penningmeester Stichting Neijs van Hoogstraten Fonds, Bestuurslid Van Steestichting

Toelichting

Bestuursleden die ten tijde van de oprichting van het fonds in 1993 zijn benoemd, zijn tot hun 75^e levensjaar onbeperkt hernoembaar. Bij een herziening van de statuten in 2000 is vastgesteld dat de maximale zittingsperiode van bestuursleden negen jaar bedraagt. Bestuursleden worden voor drie jaar benoemd, waarna zij tot twee keer toe herbenoemd kunnen worden.

* Voormalig lid van de Raad van Commissarissen van de Nutsspaarbank te 's-Gravenhage, rechtsvoorganger van Fonds 1818.

Samenstelling staf en medewerkers

Bij Fonds 1818 zijn 22 mensen werkzaam (20,35 fte). Een aantal hiervan is ook actief voor het Nutshuis dat in het verslagjaar feitelijk in gebruik genomen werd.

Het ziekteverzuim in 2005 bedroeg 2,5%, exclusief langdurig zieken en zwangerschapsverlof.

In 2005 is een opvolger gezocht voor de algemeen directeur, Bernard Polders, die per 1 maart 2006 met pensioen is gegaan. Eind 2005 is zijn opvolger, Boudewijn de Blij, benoemd.

Boudewijn de Blij (1954) is vooral werkzaam geweest in de zorgsector. Zo werkte hij van 1979 tot 1983 bij de Provinciale Raad voor de Volksgezondheid Zuid-Holland. Vervolgens was hij tot 1995 werkzaam bij de Tweede Kamerfractie van de Partij van de Arbeid als fractiemedewerker Volksgezondheid (1983 – 1989) en later als ambtelijk secretaris. In de periode 1995 – 1999 was hij directeur van de Stichting Volksgezondheid en Roken (Stivor), waarna hij de overstap maakte naar de Nederlandse Hartstichting, waar hij in de periode 2001 – 2006 directeur was. Affiniteit en ervaring met het brede werkkterrein van Fonds 1818 heeft Boudewijn de Blij onder andere opgedaan in zijn verschillende nevenfuncties. Zo is hij onder andere lid van het bestuur van de Fietsersbond en van Pulchri Studio.

Directie

Ir B.A.I.M. de Blij (Boudewijn), algemeen directeur

Telefoon 070 375 49 40, fax 070 375 49 50, deblij@fond1818.nl

Drs ing H.J.L. Ridderbos (Lodewijk), financieel directeur

Telefoon 070 375 49 53, fax 070 364 18 91, ridderbos@fond1818.nl

Medewerkers

Directiesecretariaat en personeelszaken

C.P. Kas (Rita), directiesecretaris/personeelsfunctionaris

Telefoon 070 375 49 49, fax 070 375 49 50, kas@fond1818.nl

Voorlichting en Communicatie

T. Warmerdam (Dorothy), communicatieadviseur

Telefoon 070 375 49 57, fax 070 375 49 55, warmerdam@fond1818.nl

H.L. van Groeningen-Gentenaar (Renée), secretaresse

Telefoon 070 375 49 56, fax 070 375 49 55, vangroeningen@fond1818.nl

Financiële Zaken

R.J. van den Berg (Rob), medewerker

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, vandenber@fond1818.nl

R.J. Vegt (Rob), externe controller

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, vegt@fond1818.nl

Facilitaire Zaken

M.A.M. Erkelens (Marga), officemanager/secretaresse

Telefoon 070 375 49 52, fax 070 364 18 91, erkelens@fond1818.nl

M.M.J. Vinkesteyn (Martine), secretaresse

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, vinkesteyn@fond1818.nl

Projectadviesgroep

Team Zorg en Welzijn

Mr M.A.M. Nivard (Michel), trajectadviseur

Telefoon 070 375 49 43, fax 070 364 18 91, nivard@fond1818.nl

Drs A.J. de Raaf (Anne), projectadviseur

Telefoon 070 375 49 42, fax 070 364 18 91, deraaf@fond1818.nl

J.M.M. van der Velden (Rien), projectadviseur

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, vandervelden@fond1818.nl

A.R. Kuiper (Agnes), trajectassistente

Telefoon 070 375 49 54, fax 070 364 18 91, kuiper@fond1818.nl

Team Jeugd en Maatschappij

P. Cornelissen (Paul), trajectadviseur

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, cornelissen@fond1818.nl

Drs M.R. van der Plas (Marieke), projectadviseur

Telefoon 070 375 49 59, fax 070 364 18 91, vanderplas@fond1818.nl

I. de Bruijn-Bautz (Irma), trajectassistente

Telefoon 070 375 49 45, fax 070 364 18 91, debruijn@fond1818.nl

Team Kunst en Cultuur/Natuur en Milieu

A. Mol (Atie), trajectadviseur

Telefoon 070 375 49 48, fax 070 364 18 91, mol@fond1818.nl

Mr A.C. Janssen van Raay (Carien), projectadviseur

Telefoon 070 375 49 47, fax 070 364 18 91, janssenvanraay@fond1818.nl

Drs K.J. van der Velde (Juliëtte), projectassistente

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 1891, jvdvelde@fond1818.nl

S.E.B. IJzerman-de Sain (Sylvia), trajectassistente

Teksttelefoon 0900 – 8410 vragen naar 070 375 49 46, fax 070 364 18 91, ijzerman@fond1818.nl

Werkzaam voor VSB Fonds Westland

Mr M. Aantjes-Cozijnsen (Margreet), projectadviseur

Telefoon 070 375 49 58, fax 070 364 18 91, aantjes@fond1818.nl

Werkzaam voor het Nutshuis

[Drs ing H.J.L. Ridderbos \(Lodewijk\)](#), directeur

Telefoon 070 375 49 53, fax 070 364 18 91, ridderbos@nutshuis.nl

[P. Cornelissen \(Paul\)](#), programmering

Telefoon 070 364 11 41, fax 070 364 18 91, cornelissen@nutshuis.nl

[T. Warmerdam \(Dorothy\)](#), communicatie en voorlichting

Telefoon 070 375 49 57, fax 070 375 49 55, warmerdam@nutshuis.nl

[M.A.M. Erkelens \(Marga\)](#), facility management

Telefoon 070 364 94 14, fax 070 364 67 00, erkelens@nutshuis.nl

[R. Steegers \(Ruud\)](#), huismeester

Telefoon 070 345 90 90, fax 070 364 67 00, steegers@nutshuis.nl

[H.L. van Groeningen-Gentenaar \(Renée\)](#), receptie

Telefoon 070 345 90 90, fax 070 364 67 00

[M.M.J. Vinkesteyn \(Martine\)](#), receptie

Telefoon 070 345 90 90, fax 070 364 67 00

Honorering

Honorering medewerkers

Het loongebouw van Fonds 1818 is tot stand gekomen in samenwerking met GITP, gebruik makende van het functiewaarderingssysteem van de rijksoverheid (FUWASYS).

De maandsalarissen voor verschillende groepen medewerkers liggen binnen de volgende bandbreedten:

Secretaressen/administratief medewerkers/receptionisten	€ 1.400 – 2.700
Adviseurs en andere inhoudelijke medewerkers	€ 2.250 – 5.000
Directie	€ 4.200 – 7.700

Fonds 1818 kent een dertiende maand en keert 8% vakantietoeslag uit.

Honorering bestuursleden

Vanuit de traditie van de Nutsspaarbank ontvangen de commissarissen van de bank, nu bestuursleden van het fonds, een vergoeding. In 2004 is de vergoedingsregeling herzien: de bedragen zijn verlaagd. Afhankelijk van de (werk)belasting bedraagt de vergoeding € 5.500 – 9.000 per jaar, inclusief presentiegeld.

Het jaar 2005 stond in het teken van de oplevering en ingebruikname van het Nutshuis. Met de intrek van de eerste huurders gedurende de zomermaanden werd een einde gemaakt aan de ruim anderhalf jaar durende verbouwing van het pand. Een memorabel moment voor het bestuur dat al in 1998 had besloten het pand van de oude Nutsspaarbank niet te verkopen, maar het gebouw een nieuwe invulling te geven als huis voor algemeen nut, passend bij de doelstellingen van Fonds 1818.

Naast de ingebruikname van het Nutshuis kenmerkte het jaar zich door de komst van een nieuwe voorzitter: mevrouw Lycklama à Nijeholt. Zij volgde per 1 januari 2005 de heer Van Solkema op die sinds 1992 bij het bestuur van de stichting betrokken was. Het verslagjaar was tevens het laatste jaar dat de heer Hermans deel uitmaakte van het bestuur. Het bestuur is beide heren veel dank verschuldigd voor hun inzet gedurende meer dan tien jaar.

In het verslagjaar is het bestuur van stichting Fonds 1818 tot nut van het algemeen voor vijf reguliere vergaderingen bij elkaar gekomen. Deze vergaderingen werden voorbereid door de voorzitter van het bestuur en de directie van het fonds. Belangrijk agendapunt tijdens de vergaderingen was het beleggingsbeleid van de stichting. In de Advies Commissie Beleggingen (ACB) wordt de voortgang hiervan bewaakt. Namens het bestuur zitten de heer Snelders en de heer Van Alphen in deze commissie waarvan tevens drie externe deskundigen lid zijn. De heer Van Alphen trad in 2005 af als bestuurslid en daarmee ook als lid van de ACB.

Om het Nutshuis en zijn activiteiten zelfstandig naar buiten toe te kunnen positioneren en te onderstrepen dat deze los staan van de activiteiten van Fonds 1818, besloot het bestuur in 2005 een aparte stichting op te richten. Namens het bestuur zijn ir S.J.F. van de Laag en mevrouw ir. B.M. van Londen-Romp toegetreden tot het bestuur van stichting het Nutshuis.

In het verslagjaar heeft het bestuur een nieuwe algemeen directeur aangetrokken voor de heer Polders die op 1 maart 2006 met pensioen is gegaan. Met ingang van 1 maart 2006 is de heer Polders opgevolgd door de heer De Blij.

Het bestuur wil de heer Polders bedanken voor de manier waarop hij de afgelopen acht jaar invulling heeft gegeven aan de dagelijkse leiding en uitvoering van het beleid van het fonds. Hij heeft het fonds gepositioneerd als een pro-actieve, laagdrempelige organisatie. Het werken binnen vier werkerterreinen, de naamswijziging en de daarmee gepaarde nieuwe huisstijl zijn hieraan belangrijke bijdragen geweest. Ook zijn inzet bij de totstandkoming van het Nutshuis wil het bestuur hier niet onvermeld laten. Hij schetste de grote lijnen voor de nieuwe bestemming van het monumentale Nutsspaarbankgebouw, hiervoor is het bestuur hem bijzonder erkentelijk.

Tot slot wil het bestuur directie en medewerkers bedanken voor hun inspanningen het afgelopen jaar. Met de ingebruikname van het Nutshuis was 2005 een belangrijk maar ook een hectisch jaar. In het bijzonder een woord van waardering richting de medewerkers die naast hun werkzaamheden voor Fonds 1818, ook actief zijn voor het Nutshuis. Hun onvermoeibare enthousiasme en gedrevenheid scheppen vertrouwen dat het Nutshuis een mooie toekomst tegemoet gaat.

Geertje Lycklama à Nijeholt, voorzitter bestuur

Directieverslag

Ontwikkeling donatieaanvragen

In 2005 is voor het eerst sinds de oprichting van het fonds een lichte daling waargenomen in het aantal ontvangen aanvragen. Het aantal ontvangen donatieaanvragen bedroeg in dit verslagjaar 1.777. Dit is 7,2% minder dan in het voorafgaande jaar toen het fonds 1915 aanvragen ontving. In het verslagjaar zijn 974 donatieaanvragen gehonoreerd en 806 aanvragen afgewezen of teruggetrokken. In totaal zijn 1.780 donatieaanvragen behandeld.

In 2005 werd een bedrag van € 10,4 miljoen toegewezen aan donaties, waarvan € 6,3 miljoen voor Den Haag, € 0,8 miljoen voor Leiden, € 0,9 miljoen voor Delft en € 0,9 miljoen voor projecten die tegelijkertijd in meerdere gemeenten van het werkgebied plaatsvonden en € 1,5 miljoen voor landelijke projecten en aanvragen uit de overige gemeenten van het werkgebied.

In 2005 is verdere invulling gegeven aan de budgetverdeling binnen de vier werkerterreinen waarop het fonds actief is. Het werkerterrein Jeugd en Maatschappij kreeg afgerond € 4,1 miljoen toegewezen, Zorg en Welzijn € 3,1 miljoen, Kunst en Cultuur € 2,8 miljoen en Natuur en milieu € 280.000,-. Voor ieder werkerterrein werd een aantal aandachtsgebieden geformuleerd waaraan in 2005 extra aandacht is besteed.

Grootste donaties in 2005

De volgende vijf projecten ontvingen de hoogste donatiebedragen in het verslagjaar.

Dario Fo – Tussen Kust en Kunst II, donatie € 500.000,-

Dario Fo, het kenniscentrum Kunst & Cultuur van de regio Haaglanden, werkt projecten uit waarin de maatschappelijke betekenis van kunst en cultuur centraal staat. Dario Fo werkt aan de sociale en educatieve ontwikkeling van het individu, van groepen en van gemeenschappen, waardoor er meer sociale cohesie ontstaat. Dario Fo verbindt cultuur en participatie. Fonds 1818 doneerde € 500.000,- voor grote en kleine sociaal-maatschappelijke kunst- en cultuurprojecten die in de periode 2005 – 2008 worden uitgevoerd, waaronder: ‘Opera in de polder’: een grootschalige community-opera in Midden-Delfland, ‘De vuile was buiten hangen’: een beeldend project voor dorp of stadswijk en ‘Natte voeten’: een multidisciplinair project in samenwerking met de Mondriaan Onderwijsgroep.

Stedelijk Bureau Ander Werk (SBAW) – Projectbureau VoorDelft, donatie € 298.719,-

Fonds 1818 wordt (te) vaak geconfronteerd met interessante initiatieven waarbij het uiteindelijk niet lukt om van start te gaan. Hierdoor worden waardevolle initiatieven niet uitgevoerd. SBAW is een organisatie die de deskundigheid heeft maatschappelijke en culturele initiatieven die in beginsel kans van slagen hebben, wel van de grond te krijgen. SBAW is met name gespecialiseerd in de ontwikkeling van projecten die bijdragen aan de leefbaarheid van buurten en wijken. Fonds 1818 heeft SBAW in 2005 gevraagd een klein projectbureau in Delft op te zetten voor een periode van drie jaar. VoorDelft helpt initiatiefnemers hun project te ontwikkelen van idee naar een uitvoerbaar project.

Theater Zwembad de Regentes – Verbouwing Studio, donatie € 209.000,-

Theater Zwembad de Regentes is een van de weinige wijktheaters in Den Haag. Het theater vervult een belangrijke functie in de wijk en buurt als cultuurplek waar mensen zich kunnen ontwikkelen door voorstellingen te zien of zelf iets op de planken te zetten. Zo ontstaat er meer binding met hun wijk. Fonds 1818 doneerde € 209.000,- voor de verbouwing van het pand waardoor het theater door een grotere groep theatermakers gebruikt kan worden. Tevens wordt het gebouw toegankelijker gemaakt voor het publiek. Via dit theater investeert Fonds 1818 in de wijk en tevens in het theaterklimaat van Den Haag.

IMC Weekendschool – Locatie Den Haag, donatie € 200.000,-

Sinds 1998 bestaat in Amsterdam Zuidoost de IMC Weekendschool waar gemotiveerde jongeren uit achterstandswijken aanvullend onderwijs volgen. De IMC weekendschool is vernoemd naar International Marketmakers Combination, een gediversifieerde financiële onderneming die de weekendschool financieel ondersteunt. Met ingang van 2006 is ook een weekendschool in Den Haag van start gegaan. Op de weekendschool maken jongeren iedere zondag kennis met verschillende vakgebieden uit de wereld van wetenschap, kunst en cultuur. De lessen op de weekendschool worden op vrijwillige basis verzorgd door professionals die een passie hebben voor hun vak. De weekendschool is opgericht om jongeren in de leeftijd van 10 tot 14 jaar toe te rusten met kennis en vaardigheden en daarmee hun zelfvertrouwen te vergroten. Fonds 1818 hecht aan het vergroten van kansen van opgroeiende kinderen in achterstandswijken van de grote steden en doneerde derhalve € 200.000,- voor de eerste vijf jaren van de Haagse weekendschool.

Leidse Bond van Speeltuinen – Renovatie wijkspeeltuinen, donatie € 100.000,-

In de gemeente Leiden zijn zestien autonome speeltuinverenigingen die vertegenwoordigd zijn in de Leidse Bond voor Speeltuinen. De meeste speeltuinen voldoen niet geheel aan de Wet Veiligheid van Speelgelegenheden, hebben onvoldoende speelwaarde en zijn niet of nauwelijks toegankelijk voor kinderen met een functiebeperking. In een tijdsbestek van ongeveer drie jaar worden de Leidse speeltuinen heringericht zodat zij een laagdrempelige speel- en ontmoetingsfunctie kunnen vervullen. De speeltuinen in de wijken vervullen een belangrijke functie in de actieve vrijetijdsbesteding van kinderen in de buitenruimte. Fonds 1818 doneerde € 100.000,- voor de renovatie van acht speeltuinen.

Bijzondere ontwikkelingen per werkerterrein

Jeugd en Maatschappij

Binnen het werkerterrein Jeugd en Maatschappij werd in 2005 extra aandacht besteed aan talentontwikkeling van jongeren op het gebied van muziek, dans en theater. Door het steunen van organisaties bij het ontwikkelen van nieuw aanbod bouwt het fonds mee aan een vruchtbaar cultureel klimaat in zijn werkgebied.

Ander relevant aandachtsgebied binnen Jeugd en Maatschappij was de vernieuwing en vitalisering van het Praktijk- en vmbo-onderwijs. Fonds 1818 steunde in het verslagjaar tal van projecten waarbij leerlingen in de gelegenheid werden gesteld werkervaring op te doen in de praktijk. Kenmerkend voor deze projecten is dat deze vaak ontstaan door de betrokkenheid van leerlingen en docenten bij hun eigen (leer)omgeving.

Kunst en Cultuur

Het werkerterrein Kunst en Cultuur heeft in 2005 met behulp van een externe deskundige verder invulling gegeven aan zijn beleid voor cultuurontwikkeling. De grote lijnen waren hiervoor in het voorafgaande verslagjaar al uitgezet. De ‘maatschappelijke relevantie van cultuur’ is het overkoepelende criterium waarnaar bij het beoordelen van aanvragen gekeken wordt. Ontplooiing en participatie van de doelgroep zijn hierbij tevens belangrijk.

Projecten waarbij verbindingen gelegd worden met andere kunstuitingen of een maatschappelijk thema aan de orde wordt gesteld, konden in 2005 op steun rekenen. Op het gebied van professionele kunst werden in 2005 aanvragen alleen nog maar gehonoreerd indien er sprake was van verbindingen tussen professionele kunstenaars en amateurs. In het themakatern worden voorbeelden gegeven van dit soort projecten.

Natuur en Milieu

Het actieve beleid dat Fonds 1818 de laatste jaren voert op het gebied van Natuur en Milieu heeft in 2005 geleid tot een toename van aanvragen. Het aantal gehonoreerde aanvragen steeg van 23 in 2004 naar 35 in 2005.

Door het verbeterde contact met de verschillende natuur- en milieuorganisaties wordt steeds betere afstemming bereikt over welke projecten in aanmerking komen voor een donatie en welke niet. Vooral projecten voor de doelgroep jeugd waarbij educatie als middel wordt ingezet en participatie beoogd wordt konden in 2005 op steun van het fonds rekenen.

Zorg en Welzijn

Dat armoede een steeds groter probleem wordt in Nederland is het werkerterrein Zorg en Welzijn niet ontgaan. In 2005 zijn meer aanvragen ondersteund van organisaties die steun verlenen aan personen en groepen in een financieel precaire situatie. Het opzetten van een voedselbank of een bijdrage voor een restaurant waar minima voor een gering bedrag kunnen eten zijn slechts twee voorbeelden van de vele aanvragen op dit gebied.

Projecten waarbij sport als middel wordt ingezet om tot maatschappelijke participatie en activering te komen, stonden in 2005 wederom in de belangstelling van het fonds. Zo werd onder andere een donatie verleend aan de ontwikkeling van een sportcomplex waarbij nauw samengewerkt wordt met maatschappelijke organisaties en zorginstellingen. Ook debatten waar vertegenwoordigers van sportbonden en -verenigingen en beleidsambtenaren met elkaar discussieerden over hoe sport en maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid zich tot elkaar verhouden, kunnen in dit verband worden genoemd.

Nutshuis

In nauw overleg met opdrachtgever Fonds 1818, architectenbureau Braaksma & Roos en aannemer Schakel en Schrale werd in 2005 de laatste hand gelegd aan de verbouwing van het Nutshuis. Het gebouw werd in juli 2005 opgeleverd als een open toegankelijk modern pand met hier en daar een knipoog naar het bancaire verleden.

In de zomermaanden namen de eerste huurders hun intrek in het gebouw. Het animo voor vestiging in het Nutshuis onder sociaal-maatschappelijke en culturele instellingen was groot. De definitieve selectie van huurders kon pas in 2005 worden afgerond. De organisaties moesten

kunnen aantonen wat de meerwaarde van ‘wonen in het Nutshuis’ kon zijn voor hun eigen organisatie, het Nutshuis maar vooral voor de stad. Het Nutshuis heeft immers de ambitie zich te profileren als het centrum waar sociaal-maatschappelijke, culturele en educatieve activiteiten worden georganiseerd voor een breed publiek.

Dat het publiek het Nutshuis erkent als een waardevol initiatief van Fonds 1818 bleek dit jaar, toen Lodewijk Ridderbos, directeur van het Nutshuis, op 1 december uit handen van wethouder Norder van Den Haag de publieksprijs van de Nieuwe Stadsprijs ontving. Het Haagse publiek koos met ruime meerderheid van stemmen voor het Nutshuis aan de Riviervismarkt.

Toekomst

In 2006 zal Fonds 1818 het donatiebeleid voorzetten waarbij nog meer gefocust zal worden op afgebakende budgetten per werkterrein, doelgroep en aandachtsgebied. Verder zal een vervolg gegeven worden aan de beleidsdiscussie waar in 2005 een begin mee is gemaakt. Tijdens die discussie kwam naar voren dat het bestrijden van achterstanden, het bevorderen van sociale cohesie, ontplooiing en een duurzame samenleving overkoepelende aandachtsgebieden zijn waarop het fonds zich de komende jaren wenst te richten. In 2006 zullen verdere lijnen uitgezet worden over hoe het fonds daar beleidsmatig invulling aan kan geven.

Om ervoor te zorgen dat interessante initiatieven en waardevolle ideeën het fonds blijven bereiken, zal het fonds zich blijven opstellen als een pro-actieve toegankelijke organisatie. Het organiseren van doelgroepbijeenkomsten, het geven van voorlichting en het voeren van gesprekken met beleidsmakers zijn slechts enkele middelen die ook het komende jaar ingezet zullen worden om in contact te komen en te blijven met de samenleving.

Voor het Nutshuis wordt 2006 een belangrijk jaar. Een jaar waarin het Nutshuis zich zal moeten bewijzen als waardevolle ontmoetingsplek voor de stad. Een plek waar de Haagse bevolking naar toe gaat voor informatie, cultuur of debat, maar ook een plek die ruimte biedt voor experiment en nieuwe samenwerkingen. Hoewel het Nutshuis geen winst hoeft te maken, zal dit jaar tevens moeten blijken of het Nutshuis op de langere termijn ook zonder of met een geringere ondersteuning van Fonds 1818 kan voortbestaan.

Boudewijn de Blij, algemeen directeur

Lodewijk Ridderbos, financieel directeur

Kengetallen

Per 31 december

In miljoenen euro's	2005	2004	2003
Eigen vermogen	452,7	409,5	330,9
Vermogensopbrengsten	54,2	86,0	16,5
Totaalbedrag toegewezen donaties	9,9	10,9	10,6

Aantal aanvragen	2005	2004	2003
Ontvangen	1.777	1.915	1.746
Behandeld	1.780	1.915	1.735
Toegewezen	974	1.133	1.072
Afgewezen / teruggetrokken	806	782	663

Personele bezetting	2005	2004	2003
Aantal medewerkers	22	21	21
Aantal medewerkers (fte)	20,3	20,0	19,8

Statistische gegevens

Toegewezen aanvragen in aantallen

Naar omvang in euro's

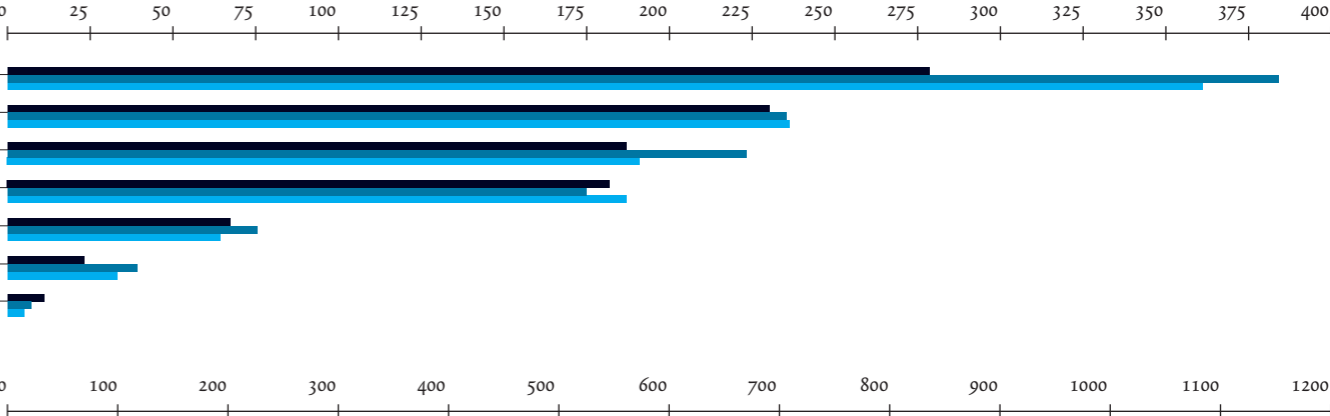
- < 2.500
- 2.500 - 5.000
- 5.000 - 10.000
- 10.000 - 25.000
- 25.000 - 50.000
- 50.000 - 100.000
- 100.000 >

2005	2004	2003
277	382	359
229	234	235
186	222	190
181	174	186
67	75	64
23	39	33
11	7	5

Totaal

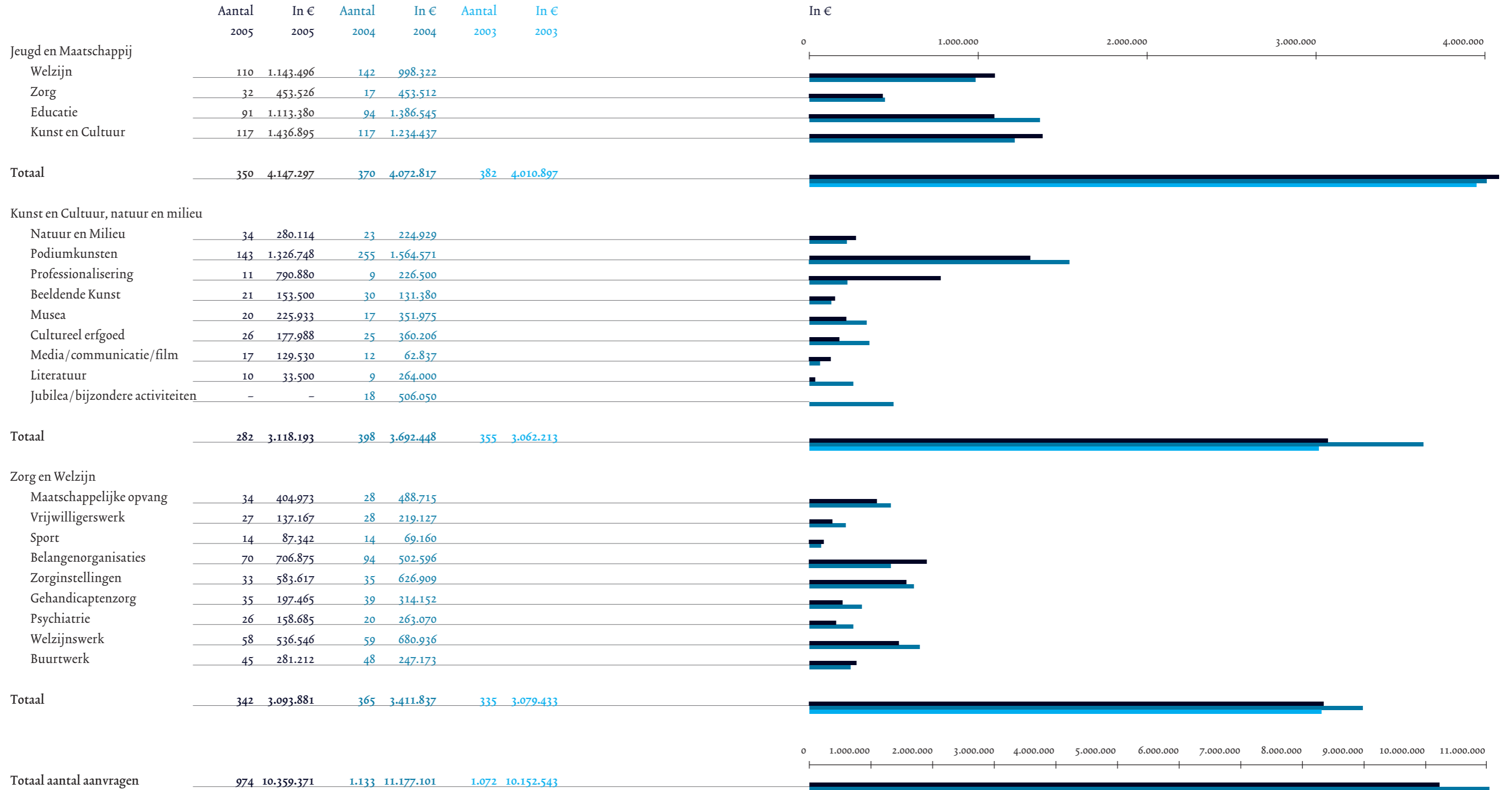
974	1.133	1.072
-----	-------	-------

Aantal

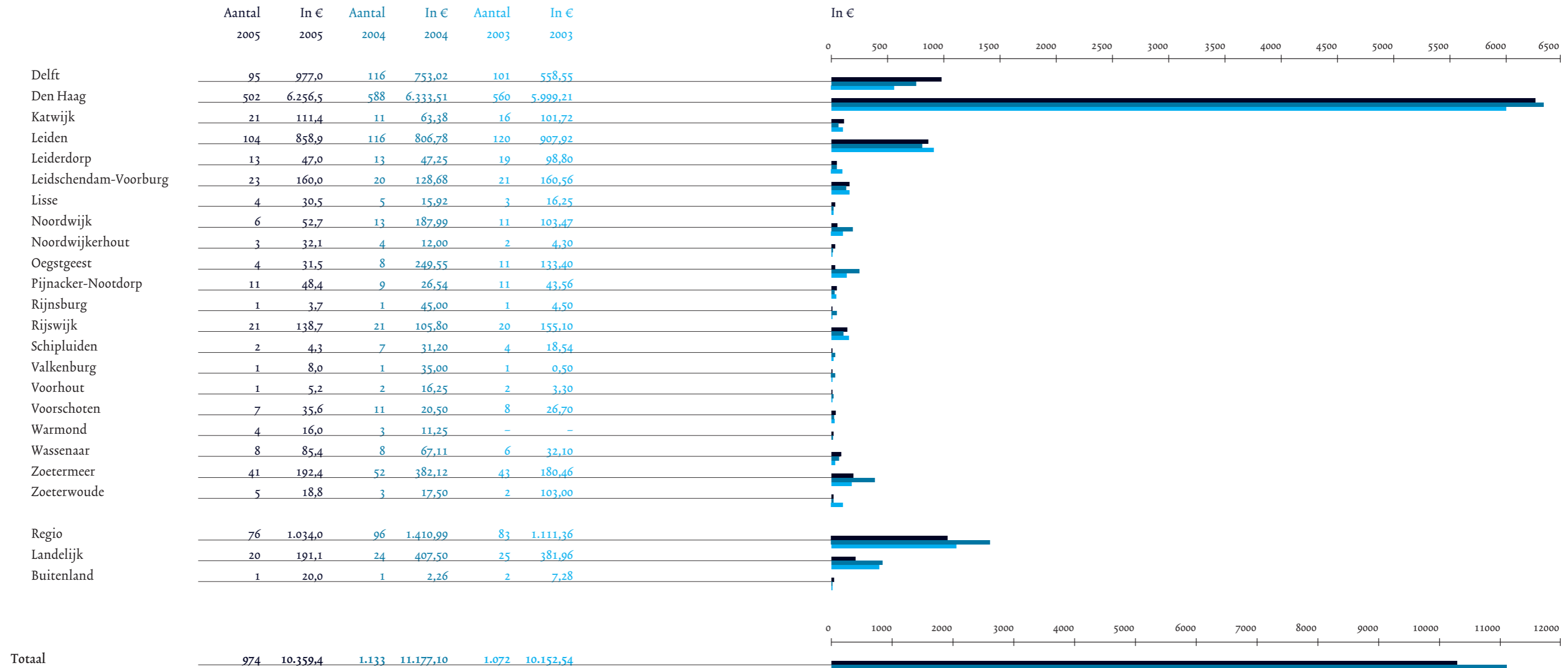

Toegewezen aanvragen per domein 2003 – 2005

Met ingang van 2004 zijn de werkterreinen verder uitgesplitst op domeinniveau

Toegewezen aanvragen per gemeente (x € 1000,-)

Verkorte balans

Per 31 december

Balans	2005	2004
Activa		
Materiële vaste activa		
Onroerend goed ¹	10.950.000	12.553.143
Andere vaste bedrijfsmiddelen	828.877	281.055
Beleggingen		
Onroerend goed ²	2.200.000	2.134.113
Aandelen ³	289.066.241	246.697.130
Vastrentende waarden ³	152.477.045	144.521.771
Vorderingen en overlopende activa		
Liquide middelen	4.586.893	4.901.734
	804.143	7.313.289
	<u>460.913.199</u>	<u>418.402.235</u>
Passiva		
Eigen vermogen	452.666.793	409.460.642
Voorzieningen	854.324	890.036
Langlopende schulden	721.619	431.050
Kortlopende schulden	6.670.463	7.620.507
	<u>460.913.199</u>	<u>418.402.235</u>
Staat van baten en lasten		
	2005	2004
Baten ⁴	54.223.406	85.990.278
Lasten		
Donaties	9.897.096	10.952.690
Vrijgevallen donaties ⁵	- 1.068.013	- 1.305.250
Personeelskosten	1.579.534	1.608.854
Bestuurskosten	71.744	84.224
Algemene kosten	323.333	304.770
Afschrijvingen e.d.	213.562	200.065
	<u>11.017.255</u>	<u>11.845.353</u>
Saldo van baten en lasten	<u>43.206.151</u>	<u>74.144.925</u>

Toelichting op balans en staat van baten en lasten

- Onder materiele vaste activa zijn de onroerende goederen opgenomen die niet meegenomen worden in de beleggingsportefeuille. Het gaat om het kantoorpand waar Fonds 1818 zelf is gevestigd en om het Nutshuis. Het Nutshuis is eigendom van Fonds 1818 en kent een eigen exploitatiestichting die geen winstdoelstelling kent.
- Het betreft hier een kantoorpand dat aan een zakelijke dienstverlener is verhuurd. Het onroerend goed wordt eens per drie jaar getaxeerd, de volgende taxatie zal zijn in 2008.
- Eind 2004 is een begin gemaakt met het opbouwen van een gespreide portefeuille. Daarvoor bestond het vermogen van Fonds 1818 hoofdzakelijk uit aandelen Fortis. Twee Nederlandse vermogensbeheerders beheren een portefeuille bestaande uit 60% aandelen en 40% obligaties, met een marge van 10 % naar boven en naar beneden. Het resultaat van de portefeuille in 2005 was 19.2% excl. valutahedging en 15.4% incl. valutahedging. Er werd in 2005 een totale koerswinst van € 58.272.000 behaald, d.i. 15.1%.
- Met ingang van 2005 worden de koersresultaten en de kosten voor het afdekken van valuta-posities rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt. Dit is overeenkomstig de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 voor Organisaties-zonder-winststreven.
- Indien toegezegde donaties niet (geheel) besteed worden aan goedgekeurde projecten dan is er sprake van een vrijval. Het betreft hier niet alleen projecten uit 2005 maar ook uit voorafgaande jaren.

Accountantsbureau Ernst & Young heeft de uitgebreide jaarrekening over 2005 gecontroleerd en akkoord bevonden en hier een accountantsverklaring over afgegeven.

Beleggingsbeleid

In 1992 werden de bankactiviteiten van de Nutsspaarbank Den Haag verkocht aan de VSB-groep, die vervolgens is opgegaan in het Fortis-concern. De betaling vond plaats in aandelen Fortis. De dividendopbrengsten daarvan vormden de baten voor het VSB Fonds Den Haag en Omstreken, vanaf 2001 Fonds 1818. Eind 2004 zijn de aandelen Fortis verkocht en is een breed gespreide portefeuille ingericht. Bij deze omzetting is advies ingewonnen van externe deskundigen. Onder meer is onderzocht welk beleggingsbeleid past bij het donatiebeleid van het fonds. Voor zijn verdere advisering heeft het bestuur een Adviescommissie Beleggingen (ACB) ingesteld, waarin naast bestuursleden en een directielid ook enkele personen met een specifieke deskundigheid zitting hebben.

De feitelijke uitvoering van het beleggingsbeleid wordt overgelaten aan twee Nederlandse vermogensbeheerders, waarvan één tweederde van het vermogen beheert, verdeeld over 60% aandelen (inclusief onroerend goed) en 40% vastrentende waarden. Deze vermogensbeheerder volgt daarbij enkele specifiek gekozen benchmarks ('passief beheer').

De andere vermogensbeheerder beheert eenderde van het vermogen, in ongeveer dezelfde verhouding van aandelen en vastrentende waarden. Deze vermogensbeheerder tracht de aangewezen benchmarks te verslaan ('actief beheer').

De doelstelling is een zodanig vermogen op te bouwen dat tot in lengte van jaren een jaarlijks bedrag van ca € 15 mln (voor inflatie geïndexeerd) kan worden onttrokken. Daarvoor is nu een totaal vermogen van € 460 mln nodig. Totdat dit vermogen is bereikt, worden de jaarlijkse uitgaven beperkt tot ca € 12 mln.

Eind 2006 zal het vastgestelde beleggingsbeleid worden geëvalueerd.

Fonds 1818 tot nut van het algemeen

Fotografie Kim Boske
Interviews Linda Groothuijse

Community Art

Fonds 1818 wil met dit katern de rijkdom en breedte van Community Art binnen het werkgebied en het werkveld van het fonds laten zien.

41

44

46

48

50

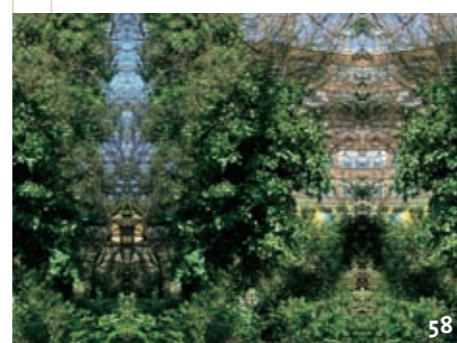
52

54

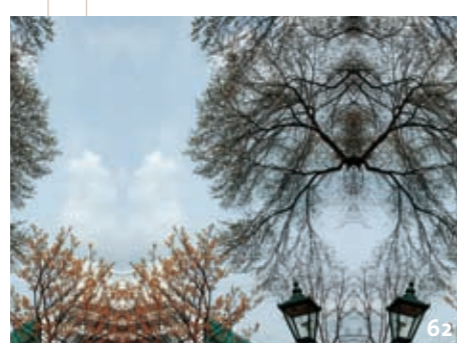
56

58

60

62

Themakatern Community Art

Inleiding 40

Rondetafelgesprek 41

Stichting World Art Delft toont wereldse kunst 44

Leidse Schouwburg trekt mensen over de drempel 46

Hofstad Heldring krijgt kunstzinnig 'opgepimpt' schoolplein en aula 48

Dario Fo brengt Community Art opera in Midden-Delflandpolder 50

OpTrek brengt kunst en debatten naar Transvaal 52

Theaterproject WIJK neemt met voorstelling afscheid van Leidse arbeidersbuurt 54

WE are CONCERNed brengt gemeenschapskunst in Tanthof 56

Bacino! geeft Delft creatieve impuls 58

Transart fleurt herstructureringswijk Transvaal op 60

Bijzondere literaire ontmoetingen 62

Fonds 1818 krijgt veel donatieaanvragen op het gebied van Community Art. Het speelveld daarvan is niet precies afgepaald, noch zijn de regels waarmee het spel wordt gespeeld nauwkeurig vastgelegd. Ook de meetpunten om de kwaliteit te bepalen of de betekenis te achterhalen zijn eerder een vraag dan een weet. Wanneer een project, een initiatief, een serie activiteiten zich benoemt als Community Art, welke spelregels zijn dan aan de orde? Op grond van welke criteria is te bepalen of het wel of niet tot Community Art behoort en zo ja, welke meetpunten om de kwaliteit te bepalen zijn dan van betekenis?

In dit thematische gedeelte van het jaarbericht 2005 wordt een poging gedaan de ruimte en de contouren van dat veld te verkennen. Een serie interviews met producenten, kunstenaars en vertegenwoordigers van instellingen en initiatieven, laten de variëteit en diversiteit zien van Community Art. Deze interviews tonen zowel de diversiteit van de culturele velden waarop de projecten zich afspelen, als de culturele praktijken, de ingezette artistieke middelen, de gewenste doelstellingen en de gekozen posities. Het artikel over het groeps gesprek dat 10 mei 2006 plaatsvond, probeert enige krijtlijnen te trekken en een aantal vragen op te werpen die bij de beoordeling van projecten van betekenis kunnen zijn.

Zoveel is duidelijk, het gaat over gemeenschappen en over kunst. Die beide woorden komen immers in het begrip terug. Daarom kan zonder veel tegenspraak worden gezegd, dat het antwoord op de vraag, wat wel en niet

onder Community Art valt, moet worden gezocht in de waaier van activiteiten die vruchtbare en betekenisvolle verbanden tussen kunst en gemeenschappen weet te leggen.

Maar ook het op elkaar betrokken zijn van kunst en gemeenschap(en) kan op veel verschillende manieren. Zo kan de kunst instrumenteel zijn aan maatschappelijke doelstellingen. Ook kunnen gemeenschappen geïnfecteerd worden met artistieke impulsen. En kunnen maatschappelijk doelen en artistieke bedoelingen beide tot hun recht komen. En dit zijn nog maar drie van de vele verbanden die denkbaar en mogelijk zijn.

Misschien is het sleutelbegrip bij het beoordelen van Community Art wel: betekenis. Als daar concrete invulling aan kan worden gegeven, lijkt het heel adequaat en behulpzaam. Het is immers een begrip dat heel goed in het kunstenveld kan worden gebruikt bij de meting van maatschappelijke doelstellingen.

De speurtocht van Fonds 1818 naar antwoorden op dit soort vragen, krijgt in dit katern aandacht en vorm. Of dat velen een stap verder helpt is aan de lezer om te bepalen. Zeker is dat het gevoerde groeps gesprek de nodige spanningen opriep, tegenstellingen blootlegde, aanzetten tot oplossingen formuleerde, maar misschien het belangrijkste, een aantal vragen opriep die het begin kunnen zijn om het beoordelen van donatieaanvragen verder te kunnen helpen.

Bert van Meggelen, gespreksleider rondetafelgesprek

Community Art

Een inhoudelijk commentaar op de bijeenkomst van Fonds 1818 op 10 mei in het Nutshuis.

Engagement

Kunstenaars zijn geen welzijnswerkers. Toch zijn de meeste kunstenaars geneigd hun werk in een maatschappelijke context te plaatsen. Engagement heette dat in de jaren zestig en zeventig. Het intellectuele discours werd bepaald door 'rechts en links', waarbij stilzwijgend de afspraak bestond dat engagement in kunst synoniem was voor links. In de jaren zestig ging het bepaald niet alleen om protestacties, maar ook om de overtuiging dat de kunstenaar in woord en/of beeld stelling moest nemen in het politieke debat. Het begrip gemeenschapskunst of Community Art ontstond in dezelfde periode toen een groep Engelse kunstenaars bij de Arts Counsel subsidie aanvraag om een project uit te voeren, waarin de gemeenschap zelf een belangrijke rol vervulde. Het ging niet meer om de kunstenaar die met zijn werk een statement wilde uitdragen, maar een feitelijke maatschappelijke ontwikkeling die men door middel van een kunstproject wilde initiëren.

Activisme

Is de kunst als medium geschikt om groepen mensen in achterstandsposities aan verbeterde omstandigheden te helpen? Natuurlijk wel. Muziek is het bekendste adequate bindmiddel, maar ook theater, beeldende kunst en literatuur kunnen bewustwordingsprocessen op gang helpen of het besef van ongebruikte mogelijkheden bevorderen. 'De rol van kunst is om mensen macht te leren definiëren en herkennen', stelt de Amerikaanse Alice Lovelace, directeur van The Atlanta Partnership for Arts and Learning. 'Om dat te bereiken moet kunst 'praktisch, gemakkelijk toepasbaar en doelgericht zijn. Wie met een gemeenschap samen wil werken moet samen met mensen aan een doel kunnen werken. Het is dan ook belangrijk om gedetailleerde informatie over de gemeenschap te verzamelen.' Lovelace noemt zichzelf een activist en heeft haar opvattingen over esthetiek – 'Esthetiek moet functioneel zijn' – ondergeschikt gemaakt aan het doel van Community Art. Het gaat in de

eerste plaats om de problemen van achterstandsgroepen, waarbij kunst slechts een middel is en niet langer een doel op zichzelf.

Lovelace legt sterk de nadruk op de kunstenaar die zich ondergeschikt maakt aan het emancipatieproces van achterstandsgroepen en ziet het als een noodzakelijke voorwaarde voor de kunstenaar om bereid te zijn mee te veranderen met de groep. De kunstenaar stelt zich niet langer vrijblijvend op, maar beschouwt het als een essentieel onderdeel van zijn eigen artistieke ontwikkeling om zich te identificeren en te werken met achterstandsgroepen.

Revival

En niet alleen in de kunstwereld zelf wordt kunst als een doeltreffend gereedschap voor emancipatiedoel-einden gezien. De Amerikaanse kunstkritica Paola Merli spreekt zelfs over een recente 'revival' van Community Art, omdat er in toenemende mate sprake is van subsidiegevers (landelijke

en lokale overheden en fondsen) die emancipatieprojecten financieren, waarin kunst als middel ingezet wordt om emancipatie en zelfbewustzijn te bevorderen. In Nederland verscheen de term in de cultuurnota 2005 – 2008 voor het eerst, al betekent dit niet dat gemeenschapskunst voordien een onbekend verschijnsel was. Het werd alleen zelden op die manier benoemd.

Discussiebijeenkomst

Fonds 1818 organiseerde op 10 mei 2006 in het Nutshuis een discussiebijeenkomst, waarbij het doel was de betekenis van het begrip Community Art vast te stellen. Daarnaast was het de bedoeling dat er in een open sfeer uitwisseling plaatsvond over de mogelijke richtlijnen om projecten te beoordelen. Wanneer men spreekt van Community Art, welke uitgangspunten dienen dan gehanteerd te worden? Atie Mol, trajectadviseur Kunst en Cultuur van Fonds 1818 formuleerde het in haar welkomstwoord aldus: 'De term Community Art stelt de gemeenschap boven het individu. Is dit nu ouderwets, niet meer van deze tijd met zijn verlichting en het centraal stellen van de vrijheid van het individu of gaan we op

weg naar nieuwe verbindingen tussen individu en gemeenschap en geeft de term uiting aan nieuwe tijden?' Tijdens de discussie was men het snel eens over de definitie van Community Art. Het betreft in eerste instantie een combinatie van amateurkunst, kunst-educatie en welzijnswerk. Dit met een groeps- en vraaggerichte methodiek die steunt op de artistieke vaardigheden van de begeleider. Het materiaal is afkomstig uit een groep van mensen die vaak zelf niet de weg weet te vinden naar gevestigde culturele voorzieningen. Dikwijls gaat het om 'nieuwe' kunst-disciplines. 'Als Community kunstenaar gooi je een kei in het water', stelt Sabrina Lindemann van Mobiel Bureau Optrek. 'Je hoopt dat er kleine oppervlaktegolven ontstaan, waardoor mensen geïnspireerd raken. Soms lukt dat, soms lukt het niet'. Wilma Sekrève, directeur van Dario Fo gaat zelfs nog een stap verder. 'Ik BEN gemeenschapskunst. Je kunt als kunstenaar niet arrogant zijn. Je moet openstaan voor de creativiteit van anderen. Op die manier krijg je een ander resultaat.' Op verzoek van gespreksleider Bert van Meggelen werd een aantal projecten uit de regio genoemd, die bij uitstek

voldoen aan de genoemde definitie van Community Art.

Bijvoorbeeld

- De opera 'Turandot', een opera in drie bedrijven van Giacomo Puccini (1926, uitvoering 2005 door Dario Fo).
- 'Zooi' dansen met vuilnismannen (Dansgroep Krisztina de Châtel (uitvoering 2005).
- Werk van theatermaakster Lotte van den Berg over Antwerpse gevangenen ('Je suis toujours pas ici' of 'Stillen', werk met blinden 2005).
- Poëzieavond met vluchtelingen en musici (georganiseerd door Dario Fo).
- De tegeltableau's in drie entree's van flats in de Gravin Juliana van Stolberglaan, Leidschendam. Kunstproject met kunstenaar Marcel van Eeden. Van Eeden tekent al jarenlang beeldmateriaal of tekst uit de periode van voor zijn geboortjaar 1965 na. Na het luisteren naar de verhalen van buurtbewoners maakte hij een serie tekeningen Deze worden geplaatst boven de entrees van het flatgebouw. (project nog in uitvoering).
- Werken met straatkinderen uit Brazilië of in de bezette gebieden in Palestina.
- 'The Battle of Orgreave' Jeremy Deller (1966) (Regisseur Mike Figgis) (VIDEO 2001) De video 'The Battle of Orgreave', is een heropvoering van de legendarische mijnstaking in 1985, die binnen een dag uitgroeide tot een veldslag tussen politie en mijnwerkers.

Bruggenbouwers

Maar wat hebben deze projecten nu eigenlijk gemeen? Welke factoren zijn bepalend voor het welslagen van de genoemde en soortgelijke initiatieven? 'Community Art gaat over mensen,' concludeerde voorzitter Bert van Meggelen. 'Je sleurt ze op een positieve manier ergens naar toe en brengt ze met iets in contact, waar ze misschien zelfs nooit behoefte aan hebben gehad.'

Door de deelnemers werd vastgesteld dat (anders dan de veel radicalere Lovelace) de artistieke kwaliteit van doorslaggevend belang is. Dit naast de functie van de kunstenaar als 'bruggenbouwer' tussen verschillende culturen en sociale groeperingen. De gemeenschap zelf dient zich bij het project betrokken te voelen, opdat mensen de kans krijgen hun eigen talenten te ontdekken. (De secretaresse wordt kunstenaar, de timmerman spreekt over ballet etc.) Er is sprake van een gemeenschappelijke passie voor het project en de uitwisseling is wederzijds, al neemt de kunstenaar zijn eigen expertise mee. De kunstenaar werkt uit een persoonlijke drijfveer en ziet Community Art als een artistieke uiting om zichzelf te ontwikkelen. Het proces van het maken van een kunstwerk is net zo belangrijk als het eindproduct. Er is aantoonbaar sprake van een persoonlijke ontwikkeling voor iedereen. Niet alleen voor de kunstenaar.

Kwaliteit

Maar is de kunstenaar uiteindelijk dan toch een welzijnswerker? En hoe voorkom je dat Community Art verzandt in een aantrekkelijke term op een subsidieaanvraag? Goed bedoelde amateurkunst waarmee achtergestelde groepen

gesticht worden? 'Zelf heb ik niet zoveel met Community Art,' zei Ellen Walraven, directeur van De Balie. 'Als er mooie dingen gemaakt worden, dan ga ik daar gewoon naar toe. Ik zoek interessante kunstenaars op. Mensen die op zoek zijn naar grenzen en het maakt niet uit wat ze doen. Het gaat puur om de kwaliteit.'

Met name in Amerika lijkt artistieke kwaliteit nauwelijks meer van belang te zijn. Aantoonbare emancipatiedoelen moeten gehaald worden, waarvoor kunst zich kennelijk bij uitstek leent. Een project waarin Latino's gevraagd wordt hun culturele achtergrond in beelden te vatten. Einddoel is een logo te maken, dat gebruikt kan worden op affiches en ander publicatiemateriaal. Zwarte kinderen uit achterstandswijken schrijven onder begeleiding van een dichter poëzie om hun emoties te leren definiëren. Opvallend in de Amerikaanse voorbeelden is dat het einddoel altijd concreet is. Kunst is een aantoonbaar middel om mensen met elkaar te verbinden, maar vooral om hun eigen sociale problematiek om te zetten in iets tastbaars zoals een aansprekend logo.

Beoordeling

Maar hoe dienen fondsen aanvragen te beoordelen? Hoe het kaf van het koren te scheiden? Volgens Ingrid Rollema, directeur van de Vrije Academie is het voorgesprek van cruciaal belang. 'Dat is het moment om kritische vragen te stellen. En daar kan weer een volgend project uit voortkomen. Je moet de tijd durven nemen om vooronderzoek te doen. Anders begrijp je elkaar nooit.' Arno Rosmaalen, directeur van Stroom pleit voor meetbaarheid. 'Het vaststellen van criteria is ontzettend belangrijk.

Je moet immers kunnen nagaan wat de specifieke expertise van de kunstenaar is.'

Maar volgens bestaat het risico dat de procedure te 'papierachtig' wordt. 'Probeer met de kunstenaar in gesprek te gaan, te begrijpen wat zijn drijfveer is en stem daar je procedure op af'.

Durfgeld

Fonds 1818 zou dus in de toekomst meer durfgeld beschikbaar moeten stellen. 'Ik heb veel meer geleerd van niet-kunstenaars dan van kunstenaars', stelde Paul Koek van de Veenfabriek tijdens de discussie. In feite is hiermee het wezen van Community Art helder samengevat. Kunstenaars zijn continu op zoek naar nieuwe manieren om de werkelijkheid te vatten of te becommentariëren. Maar kan een psychologisch menselijk groepsproces – leuk-samen-iets-doen – kunst zijn? Op zichzelf natuurlijk niet. Een buurtbewoner die een filmavond organiseert houdt zich niet bezig met Community Art. Het is de kunstenaar zelf die het middel van gemeenschapskunst – een creatief proces – inzet om tot vernieuwende inzichten te komen.

Vrijblijvendheid leidt dus niet tot Community Art. Mensen creatief begeleiden in een schilderklasje ook niet. Het betreft wel de innerlijke overtuiging dat de dynamiek in gemeenschapskunst een andere en per definitie vernieuwende blik op de werkelijkheid biedt. In die zin betekent Community Art wel degelijk een waardevolle toevoeging op het bestaande aanbod in de kunst.

Geraadpleegde achtergrondinformatie zie pagina 64

World Art Delft is een stichting die tot doel heeft aandacht te vestigen op de cultuurrijdommen uit de gehele wereld. Door middel van het organiseren van educatieve evenementen en het inrichten van tentoonstellingen, wil World Art Delft meer kleur brengen in de Nederlandse samenleving. In 2005 organiseerde de stichting het project 'Marokko-Nederland' in het kader van 400 jaar vriendschap tussen beide landen.

Stichting World Art Delft toont wereldse kunst

In 1999 begon beeldend kunstenaar Paula Kouwenhoven samen met haar man de Stichting World Art Delft in een boerderij midden in de Delftse polder. 'Ik was altijd al zeer onder de indruk van wereldkunst. Het was mijn droom om hier uiteindelijk iets mee te gaan doen', vertelt Kouwenhoven, directeur en conservator van World Art Delft. Met gedeeltelijke subsidies, sponsoring en eigen geld werd hun droom gerealiseerd. 'Aan de ene kant geven wij kunstenaars de kans om hier hun werk te tonen en een netwerk op te bouwen, aan de andere kant bieden wij bezoekers de mogelijkheid om kennis te maken met veel verschillende uitingen, technieken en vormen van kunst.'

World Art Delft is niet alleen een expositieruimte, maar ook een educatief-cultureel centrum. 'Wij geven ook workshops, lezingen, lessen en werken veel samen met basis- en middelbare scholen. Een expositie wordt door ons meestal gekoppeld aan een scholenproject. Inmiddels zijn er ruim 22.000 kinderen bij World Art Delft over de vloer geweest', aldus Kouwenhoven.

Met de tentoonstelling 'Marokko: 400 jaar vriendschap' gaf World Art Delft gedurende drie maanden een overzicht van schilderijen, beelden, foto's en installaties van hedendaagse Marokkaanse kunstenaars uit Marokko en Nederland. 'Wij speelden met deze twee tentoonstellingen in op het actuele spanningsveld tussen beide culturen. Meestal komt deze spanning negatief in beeld. Met dit project wilden wij de aandacht vestigen op iets positiefs en werken aan betere communicatie, kennis en wederzijds begrip.'

Bezoekers, geïnteresseerden en mensen uit de omgeving werden betrokken bij het project. 'Een belangrijk onderdeel van het project waren de speciale discussiebanken, ontworpen door Elisabeth Hangoor. Deze banken werden op Marokkaanse wijze door Delftse en Marokkaanse vrouwen gemozaïekt, maar dan met Delfts blauwe tegeltjes. Het idee achter de bankjes was om de dialoog met elkaar aan te gaan. Niet zozeer lijnrecht tegenover elkaar, maar op een relaxte manier, bijna liggend, zodat je écht de tijd neemt om naar elkaar te luisteren.'

Ook diverse scholen uit Delft en omgeving werkten aan dit project mee. 'Voor hen maakten wij speciale lesbrieven over Marokko en namen wij leerlingen mee naar de tentoonstelling. Hierna kregen zij in het atelier een kunstbeschouwende opdracht. Ieder kind kreeg een klein schildersdoek, dat een onderdeel is van de landkaart van Nederland. De opdracht was om op het eigen doek een stukje nieuw land vorm te geven, waarin invloeden van verschillende culturen verwerkt zijn.'

Voor Kouwenhoven was de tentoonstelling voor zowel de kunstenaars als de bezoekers en de leerlingen een succes. 'Wij vinden het belangrijk om onze kennis over te dragen aan andere mensen, met name de jeugd. Zij staan meer open voor nieuwe ideeën. Met kunst verschaf je een beter inzicht in elkaars cultuur, wat weer leidt tot betere communicatie. Zeker in deze tijd is dit hard nodig.'

Leidse Schouwburg trekt mensen over de drempel

In 2005 bestond het oudste theater van Nederland, de Leidse Schouwburg, 300 jaar. Reden voor Bart van Mossel, directeur van deze schouwburg, om tijdens dit jubileumjaar bijzondere producties ten tonele te brengen, zoals de Kerstvoorstelling 'Wensput' en het historische stuk 'Belegering ende Ontset der stadt Leyden'. 'Ons doel was voornamelijk om meer en breder publiek naar de schouwburg te trekken. In deze missie zijn we zeker geslaagd', aldus Van Mossel.

De Grootte Compagnie van de Haagse acteur en toneelleider Jacob van Rijndorp speelde op de openingsavond van de 1ste oktober in 1705 het populaire toneelstuk 'Belegering ende Ontset der stadt Leyden' van Reynerius Bontius (1645). Voor Van Mossel was dit de aanleiding om juist met dit stuk de 'heropening' van de schouwburg te vieren.

'Het verhaal vertelt de geschiedenis van Leiden, die nog erg onder de Leidenaren leeft. Zeker rond de bijzondere dagen van de 3 oktoberviering', aldus de directeur.

Voor de speciale voorstelling werd de schouwburg omgebouwd tot een arena. 'De historische Bonbonnièrezaal werd het speelveld en het toneel de plaats, waar het publiek plaatsnam. Over de stoelen in de zaal werd een vloer gelegd, zoals dit vroeger gebeurde, als er feesten werden georganiseerd', vertelt Van Mossel. Voorafgaand aan de productie was er het nodige onderzoek gedaan om de juiste versie van het stuk te achterhalen. 'Vele vrijwilligers en medewerkers van de Universiteit Leiden zijn ruim zes jaar bezig geweest om de historie van de schouwburg en het toneelstuk naar boven te halen. Wij hebben er bewust voor gekozen om het in de oude taal en vorm te brengen. Een enorme uitdaging, want het vergde veel inspanning van de acteurs om de tekst te leren.'

De Leidse Schouwburg heeft het toneelstuk in co-productie gemaakt met Paul Koek en zijn nieuw Leids theaterensemble 'De VeenFabriek'. 'Toevallig vestigde zich, precies 300 jaar na de komst van Van Rijndorp, een nieuwe theatermaker in onze stad. Dit vonden wij een goede gelegenheid om een samenwerking aan te gaan en de mensen kennis te laten maken met dit nieuwe gezelschap.'

Net zoals de vorige grote productie 'Wensput' werd de voorstelling voornamelijk gebracht voor en door Leidenaren. Ditmaal werkten onder andere de amateurvereniging Litteris Sacrum en Jeugtheater Pats aan het stuk mee. 'De samenwerking tussen professionals en amateurs maakte deze voorstelling uniek. Amateurs werden naar een hoger niveau getild. Andersom was het werken met amateurs erg inspirerend voor de theatermakers. Daarnaast werden mensen die normaal niet snel naar een voorstelling zouden gaan, aan de schouwburg gebonden.'

De theaterproductie zorgde voor een culturele ervaring in Leiden. 'De voorstelling leefde in de hele stad. Van de veertien uitvoeringen waren er maar liefst twaalf uitverkocht.'

Het theaterstuk was niet zozeer bedoeld als Community Art met als doel de sociale cohesie binnen de stad te stimuleren, maar om nieuwe verbindingen aan te gaan op cultureel vlak. 'Door de samenwerking ontstaan nieuwe contacten, ideeën en projecten. Zo gaan bijvoorbeeld amateurs uit deze voorstelling verrassende rondleidingen geven in onze schouwburg. Dit is niet alleen goed voor de schouwburg, maar ook voor het creatieve proces en de stad Leiden zelf.'

In september 2005 verhuisde Hofstad Heldring, een school voor vmbo, naar de Morsestraat in Den Haag. Dit gebouw is echter niet geschikt voor hun praktijkgerichte lessen. Hofstad Heldring besloot het gebouw op te knappen en hier een kunstproject te realiseren.

Vestigingsdirecteur Karina Baarda wil met haar plannen de school aantrekkelijk, veilig en gezellig maken voor de leerlingen. 'Wij zijn voor hen verantwoordelijk van de eerste tot de laatste les', aldus Baarda. 'Het is daarom belangrijk dat de leerlingen zich thuis voelen op onze school. Wij willen het voor hen aantrekkelijk maken om binnen de poorten te blijven. Anders gaan veel leerlingen zwerven door de wijk en dit zorgt voor overlast en onveilige situaties.'

Hofstad Heldring krijgt kunstzinnig 'opgepimpt' schoolplein en aula

In het gebouw aan de Morsestraat zat voorheen de vavo-afdeling (volwassenonderwijs) van de Mondriaan Onderwijsgroep. 'Het gebouw heeft momenteel op een aantal plaatsen nog een kantooruitstraling. De lessen die hier voorheen werden gegeven, waren voornamelijk theoretisch en bedoeld voor een volwassen doelgroep die hier maar een paar uur per week aanwezig was. Voor onze vijfhonderd vmbo-leerlingen is het van groot belang om een band met de school te hebben waar ze een groot gedeelte van de dag doorbrengen. Dit vergt de nodige aanpassingen.'

Het kunstproject zou aanvankelijk vorig jaar zijn gerealiseerd, maar vanwege problemen met het rond krijgen van het budget is dit uitgesteld tot na de zomer van 2006. 'Vorig jaar zijn we begonnen met brainstormen en het ontwikkelen van de plannen. Samen met een aantal leerlingen en docenten werd een speciale kunstprojectwerkgroep opgericht. Wij vinden het van groot belang dat de leerlingen zelf inspraak krijgen in hoe de school er uit moet komen te zien', aldus de directeur.

De school werkt samen met Stichting Stroom, het centrum voor beeldende kunst en architectuur en verantwoordelijk voor het niet-museale beeldende kunstbeleid in Den Haag. 'Door de gemeente Den Haag wordt bij nieuwbouw van scholen een bepaald bedrag beschikbaar gesteld voor kunst opdrachten. Stroom Den Haag bemiddelt daarin en doet per situatie één of meerdere suggesties voor kunstenaars. Inmiddels hebben we een kunstenaar op het oog die wij geschikt vinden om het plein en de aula aan te pakken.'

Niet alleen de werkgroep is bezig met het kunstproject, de nieuwe plannen leven binnen de gehele school. Zo wordt er in de lessen CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) aandacht besteed aan het proces waarmee dit project tot stand komt. 'Zeker voor onze leerlingen, die veelal van huis uit weinig van kunst hebben meegekregen, is het belangrijk om hiermee in aanraking te komen. Kunst is immers een belangrijke vorm, waarmee je jezelf kunt uiten. Wij willen dat ze meedenken en hun creativiteit gebruiken om van de school een mooie plek te maken. Hiermee kunnen ze studiepunten verdienen, en het is natuurlijk ook in hun eigen belang.'

Hoe het plein en de aula van Hofstad Heldring precies ingericht gaan worden is nu nog niet bekend. Baarda: 'In ieder geval is zeker dat het een speelse en kleurrijke omgeving moet zijn. Volgend jaar hopen we ons nieuwe schooljaar in een goede en vrolijke sfeer van start te gaan.'

Dario Fo speelt al jaren een belangrijke rol in het cultuuraanbod van het Westland. In 2005 ging het vierjarig project 'Tussen Kust en Kunst II' van start. Eén van de meest bijzondere onderdelen van het project was de opera 'Turandot'. 'Muziek werkt ontwapenend en is de ultieme vorm om mensen met elkaar in contact te brengen', aldus Wilma Sekrève, directeur van Dario Fo.

Vorig jaar maakte het Dario Fo College zich los van het Regionale Opleiding Centrum Mondriaan Onderwijsgroep en ging zelfstandig verder als stichting onder de naam 'Dario Fo, ondernemers in de kunst'. De stichting stelt zich ten doel optimale ontplooiing aan jongeren en volwassenen te bieden. 'Toen ik hier 28 jaar geleden kwam wonen, was er naast een plaatselijk koor of toneelvereniging niets te vinden op het gebied van kunst en cultuur', vertelt Sekrève. Met de komst van Sekrève als dansdocente in de regio kwam hier verandering in. Met haar als één van de belangrijkste stimulators, bloeide Dario Fo op als kenniscentrum op het gebied van kunst en cultuur.

In navolging van 'Tussen Kust en Kunst I' ging in 2005 het nieuwe vierjarige kunstenplanperiode van start. De maatschappelijke betekenis van kunst en cultuur staat bij alle producties van Dario Fo centraal. Hiermee wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het individu, groepen en gemeenschappen. 'Vroeger ging men naar de kerk en was er sprake van sociale controle. Maar dit is al sinds jaren niet meer het geval, terwijl mensen toch op allerlei manieren zoeken hoe zij emoties met elkaar kunnen delen. Internet is nu een populaire manier, maar naar mijn mening is dat niet de oplossing, want elkaar echt ontmoeten is van groot belang om wederzijds begrip en respect te krijgen. En wat is een betere manier dan samen aan een culturele productie werken?'

De community-opera 'Turandot' was een samenwerkingsverband van de Stichting Opera tussen Gaag en

Gantel en Dario Fo onder de naam 'Drie dorpen, één opera'. 'De productie had tot doel om de drie deelgemeenten Den Hoorn, Schipluiden en Maasland nader tot elkaar te brengen. In 2004 zijn de gemeenten samen Midden-Delfland geworden. De herindeling ging uiteraard niet zonder slag of stoot. Door mensen samen te laten werken aan deze productie ontstonden nieuwe contacten en

samenwerkingsverbanden', vertelt de directeur. 'Zo werkten bijvoorbeeld drie naaiateliers uit elk dorp aan de kostuums. Aanvankelijk was er bijna een soort concurrentiestrijd, maar nadat wij hen samengebracht hadden, werden al snel patronen en tips uitgewisseld. Zo zie je maar dat door elkaar te ontmoeten en in gesprek te raken vooroordelen verdwijnen.'

Maandenlange voorbereiding ging aan de productie vooraf. Plaatselijke koren, toneelverenigingen en vrijwilligers uit de drie gemeenten werkten aan de opera mee. Uiteindelijk werd 'Turandot' twaalf keer midden in de polder opgevoerd in de sporthal van Schipluiden. 'De voorstelling trok zelfs de aandacht van Koningin Beatrix die op eigen verzoek uitgenodigd werd om de voorstelling bij te wonen',

vertelt Sekrève. Maar het meest blij is zij met de honderden mensen, die meewerkten aan de voorstelling. 'Het is erg bijzonder om te zien dat mensen nader tot elkaar worden gebracht en hun talent wordt ontwikkeld. Daar hebben wij een steentje aan mogen bijdragen.'

Dario Fo brengt Community Art opera in Midden-Delflandpolder

OpTrek brengt kunst en debatten naar Transvaal

Sinds 2002 is de organisatie mobiel projectbureau OpTrek aanwezig in Transvaal om kunstprojecten te realiseren tijdens de transformatie van deze Haagse stadsvernieuwingswijk. Fonds 1818 gaf een donatie voor de twaalfdelige debatserie 'De Stad ontmoet de Wijk' die OpTrek in samenwerking met de Oostenrijkse kunstenaarsgroep Wochenklausur, het Instituut voor Verborgene Kennis en Stichting Buurtdebatten Transvaal organiseerde.

OpTrek is het initiatief van twee beeldende kunstenaars: Sabrina Lindemann en Annechien Meier. 'Als kunstenaars voelden wij ons betrokken bij de sociale en ruimtelijke veranderingsprocessen die de wijk de afgelopen en komende jaren ondergaat', vertelt Lindemann. 'Wij wilden met name de gevolgen voor de buurt en buurtbewoners onderzoeken en blootleggen', vult Meier aan. 'Als door een soort vergrootglas kijken wij naar de gebeurtenissen in de wijk, het achterliggende politieke beleid en de persoonlijke verhalen van de buurtbewoners. Ons doel is met kunstprojecten mensen te prikkelen en kritisch te laten kijken naar het veranderingsproces in hun omgeving.'

Het mobiele projectbureau vestigt zich telkens in één van de te slopen huizen. Daarom zit OpTrek om de paar maanden in een andere straat. 'De meeste mensen reageren enthousiast op onze komst', aldus Meier. 'Laatst zei iemand tegen ons: 'Nu jullie er zijn wordt het weer leuk in de wijk, maar nu moeten we helaas verhuizen.' Dat is leuk om te horen en het geeft aan dat mensen je inspanningen waarderen.'

Eén van de bijzondere projecten die OpTrek heeft georganiseerd, is mede ontwikkeld door de Oostenrijkse kunstenaarsgroep Wochenklausur. Lindemann: 'Op ons verzoek kwam de groep in maart 2005 een maand naar Transvaal om een kunstproject op te zetten. Wochenklausur betekent letterlijk 'weken in afzondering', en dat is precies wat de groep doet. Zij duiken een korte periode diep de wijk in. Uiteindelijk rolt er dan een door hen bedacht en ontwikkeld project uit. In Transvaal resulteerde dit in een op te richten debatcentrum.'

Het doel van de serie debatten was het samenbrengen van het culturele centrum van Den Haag met de wijk Transvaal. 'Het viel Wochenklausur op dat Transvaal niet echt met de stad verbonden is, meer bestaat als een soort eiland. Daarom wilden zij beide nader tot elkaar brengen. Bewoners uit Transvaal en de stad wisselden onder andere van gedachten met politici, wetenschappers en journalisten', vertelt Lindemann.

In samenwerking met Stichting Buurtdebatten Transvaal en het Instituut voor Verborgene Kennis werden in totaal twaalf debatten op stedelijk niveau georganiseerd met sociaal-maatschappelijke thema's, zoals terrorismebestrijding, zwarte scholen, religie en veiligheid. 'De debatten zijn alle redelijk goed bezocht. Afhankelijk van het thema, kwamen er tientallen mensen op een avond af', zegt Meier. Volgens haar hebben de debatten impulsen gegeven voor een betere buurt. 'Er zijn nieuwe connecties en samenwerkingsverbanden ontstaan in Transvaal zelf, maar ook met mensen en organisaties uit de stad.' Lindemann: 'Het mooiste is dat deze debatopzet voortgezet zal worden door Stichting Buurtdebatten. Zij zal voortaan, naast haar bestaande eigen programma van vier wijkgerichte debatten per jaar, ook aandacht schenken aan stedelijke thema's en mensen uit het centrum in de discussies betrekken.' Voor de kunstenaar is het project dan ook succesvol. 'Je zet iets in beweging en je hoopt dat het een eigen leven gaat leiden en verder groeit. En daar zijn we met de debatserie zeker in geslaagd.' OpTrek zal nog tot eind 2006 actief aanwezig zijn in de wijk.

In 2005 werd in Leiden-Noord een stratenblok gesloopt in het kader van het Wijkontwikkelingsproject Noord. Stichting De Gouden Pet en woonstichting Portaal hadden samen het plan opgevat om van deze gebeurtenis een theatergebeurtenis te maken. Dit resulteerde in een bijzondere voorstelling in het oude wijkje op 15 oktober 2005.

Ferry Rigault, cultureel projectenontwikkelaar en bestuurslid van Stichting De Gouden Pet, nam het initiatief om deze voorstelling te realiseren. 'Het idee om een theater-sloopspektakel te maken leeft al ruim vijftien jaar bij mij. Destijds hoorde ik van een dergelijke voorstelling in Den Haag. Dit leek mij erg bijzonder om te maken omdat er zoveel kanten aan zo'n sloopverhaal zitten.'

Rigault raakte hierover in gesprek met Karin de Goede van woonstichting Portaal en al snel werd zij enthousiast over zijn plannen. Portaal was de verhuurder van de gesloopte huizen in Leiden-Noord. 'Het slopen van huizen is een dramatische aangelegenheid voor de vroegere bewoners en heeft een enorme impact. Het is een afscheid van een periode, van een wijk waar mensen zijn opgegroeid en jarenlang hebben geleefd en lief en leed hebben gedeeld', vertelt Karin de Goede, adviseur Leefomgeving van Portaal. 'Als wooncorporatie wilden wij ook iets terug doen voor onze huurders en de wijk waar jarenlang mensen in goede harmonie hebben samengewoond.'

De Goede groeide zelf ook op in de gesloopte oude wijk en heeft er daarom een bijzondere band mee. 'Het was een echt katholiek volksbuurtje waar grote gezinnen woonden en de pastoor regelmatig over de vloer kwam. De sociale cohesie was groot, zo'n samenhang in een buurt vind je nu nauwelijks meer. De huizen verkeerden echter in een zeer slechte staat, sloop was de beste oplossing en dat vonden veel bewoners ook.'

Voor Rigault was het belangrijk om de mensen zelf ook bij de voorstelling betrekken. 'De anekdotes en oude verhalen van de oud-bewoners vormen de rode draad van de voorstelling. Het theatergedeelte is door professionele theatermakers ontwikkeld en door ervaren amateurspelers gespeeld, omdat we de kwaliteit van de voorstelling wilden waarborgen.' Rigault werkte samen met onder andere theatergroep Fields of Wonder, kinderen van de Jeugdtheaterschool Leiden, volkszanger John van Tongeren, twee videokunstenaars, een basisschool uit Leiden-Noord en een harmonieorkest. 'De eenmalige voorstelling was een combinatie van theater, muziek, videoprojecties, tekeningen, licht en geluid. Zo werd een goed beeld gegeven van hoe het dagelijks leven in de buurt er vroeger uit zag. We toonden bijvoorbeeld hele oude 8mm filmpjes van de bewoners zelf en Fields of Wonder speelde een aantal scènes gebaseerd op de verhalen van oud-bewoners.'

De voorstelling had een spectaculair einde. 'Twee grote shovels gingen met elkaar 'in gevecht' en maakten vervolgens 'het decor', twee te slopen huizen, met de grond gelijk', aldus Rigault. 'Voor de bewoners was dit best heftig om te zien. De avond was een soort verwerkingsproces, waarbij veel verhalen los werden gemaakt.' Zo'n 1000 bezoekers, waaronder zeker de helft oud-bewoners, bezochten de voorstelling. De Goede: 'Het project was een geslaagd afscheid en eerbetoon aan een unieke wijk.'

Theaterproject WJK neemt met voorstelling afscheid van Leidse arbeidersbuurt

De Stichting WE are CONCERNed wil met het project 'Ik woon in Tanthof' bewoners, winkeliers en scholen dichterbij elkaar brengen via verschillende beeldende kunstprojecten in de Delftse wijk Tanthof. Deze buurt heeft veel overlast van hangjongeren en weinig sociale samenhang.

WE are CONCERNed is een initiatief van kunstenares Tonny van Sommeren. Eerder voerde zij in Rotterdam een soortgelijk project uit. 'Wij willen met onze stichting duurzame kunstprojecten starten om de sociale cohesie in buurten en wijken te verbeteren. Dit doen wij met innovatieve projecten op het gebied van kunst, communicatie en de openbare ruimte', aldus Van Sommeren. De gemeente Delft heeft de organisatie in 2005 aangetrokken om in de wijk Tanthof een kunstproject op te zetten. 'Gedurende een half jaar zijn wij in de buurt aanwezig om in totaal veertien kunstprojecten te realiseren.'

Tanthof staat volgens Van Sommeren bekend als een voornamelijk autochtone 'slaapwijk'. 'Er wonen hier ruim 7.000 huishoudens, waaronder veel tweeverdieners, jongeren en wat oudere mensen. Door de leeftijds kloof is de samenhang niet groot in de wijk. Als oudere mensen naar bed willen, gaat de jeugd de straat op. Dit zorgt voor veel overlast, zeker omdat er voor de jongeren weinig tot niets te beleven valt. De wijk heeft namelijk geen echte ontmoetingsplek zoals een buurtcafé.' Tanthof is opgesplitst in een oostelijk en westelijk gedeelte, die niet met elkaar in verbinding staan. 'Het is erg lastig om per auto of fiets van het ene deel naar het andere deel te komen. Deze situatie maakt het erg lastig om elkaar te ontmoeten en een soort gemeenschapszin te creëren', aldus de kunstenares.

Van Sommeren heeft samen met Nathalie van der Hak de projecten bedacht en opgezet. Van der Hak: 'Wij werkten met kleine en grote initiatieven, van workshops fotografie in de wijk, een lenteoptocht tot het organiseren van een tentoonstelling in de bibliotheek.' Een van de grotere projecten was het 'Tasjes oppimp project'. 'Bewoners konden in ons naaiatelier katoenen boodschappentasjes 'customizen' met onder andere borduursels, pailletten, verf, kant en kralen. Ook zes basisscholen gingen aan de slag met de boodschappentasjes. In totaal werden er 6.000 tasjes opgeleukt.' De tasjes werden met behulp van vrijwilligers en bewoners aan elkaar geknoopt. 'Hiermee wilden wij één lange slinger maken om op deze manier West en Oost Tanthof symbolisch met elkaar te verbinden', aldus Van der Hak.

Volgens Van Sommeren is het de stichting gelukt om mensen in de wijk nader tot elkaar te brengen. 'Onze workshops werden goed bezocht waardoor bewoners elkaar leerden kennen. Dat mensen elkaar voortaan begroeten en stilstaan om een praatje met elkaar te maken is erg belangrijk.' Dankzij de verschillende projecten van WE are CONCERNed zijn organisaties zoals het wijkcentrum, de scouting, politie en winkeliers (beter) met elkaar in contact gekomen. 'De reacties op onze aanwezigheid en ideeën waren erg positief. Ik hoop dan ook dat de bewoners dergelijke kunstprojecten zelf zullen voortzetten. Pas dan is onze doelstelling helemaal geslaagd.'

Bacinol geeft Delft creatieve impuls De Vereniging Bacinol organiseerde in 2005 nieuwe debatvormen om het creatieve proces te stimuleren dat van Delft een creatieve stad moet maken. Tijdens de debatten werden de deelnemers uitgenodigd nieuwe projecten en ideeën aan te dragen.

Bacinol is een vereniging van kunstenaars, vormgevers en architecten. Eén van de initiatiefneemsters van het project is architect Ineke Hulshof. 'Delft profileert zich al jaren als Kennisstad. De discussie over hoe hieraan invulling moet worden gegeven, is op dit moment actueel in de politiek en in de stad, zeker nu er stedenbouwkundig zoveel gaat veranderen in Delft. Denk bijvoorbeeld aan het gebied dat vrijkomt door de aan te leggen spoortunnel', vertelt Hulshof. 'Een belangrijk aspect van onze discussies is de relatie tussen de kenniseconomie en de creatieve industrie, want iedereen is het erover eens dat de creatieve bedrijfstak in Delft een belangrijke en groeiende sector is.'

Politici, wetenschappers, ondernemers, vormgevers, architecten, vrijwilligers en amateurs kwamen in februari 2005 drie maal bijeen om te praten over de toekomst van Delft als creatieve stad. 'De eerste debatten resulteerden al in inspirerende en vernieuwende ideeën, zoals een ijsbaan op de gracht in de zomer of een project waar de buurt betrokken wordt bij de veranderingen en sloop in de wijk.'

Om de tweede serie debatten meer vorm te geven ontwikkelde Bacinol een Creatieve Marktplaats. 'Dit is een instrument om mee te debatteren en heeft de vorm van een simulatiespel. Mensen konden met behulp van gekleurde fiches met verschillende waarden zoals geld, tijd, kennis en ruimte, aangeven wat voor hen belangrijk is. Onderling kon men ruilen. Zo kregen

wij een beeld van welke projecten er voor de mensen belangrijk zijn en of zij bereid zouden zijn om er zelf geld, kennis of tijd in te steken. Uit de Creatieve Marktplaats zijn diverse projectgroepen voortgekomen. Een aantal ideeën is inmiddels al uitgevoerd, andere plannen zijn nog volop in ontwikkeling.'

Eén van de projecten, die uit de serie debatten voortvloeiende, is een nieuwe wetenschapswinkel en proeftuin. 'Delft noemt zich kennisstad maar iemand die op zoek gaat naar plekken waar het resultaat van die kennis te zien is, zal teleurgesteld naar huis gaan. Daarom is het idee ontstaan voor een wetenschapswinkel en een proeftuin in de binnenstad', aldus de architect. De wetenschapswinkel, Top genaamd, is op 2 mei jongstleden gepresenteerd en zal op 1 september 2006 daadwerkelijk van start gaan. Het idee hierachter is om de wetenschap zichtbaar te maken in Delft. Wij zijn de oudste Technische Universiteitsstad van Nederland en met dit project heeft Delft de mogelijkheid om deze kennis te laten zien. Als stad is het belangrijk je te profileren met wat je in huis hebt of waar je trots op bent.'

Volgens Hulshof is het erg belangrijk om mensen zelf te betrekken in de vormgeving, kunst en cultuur van een stad. 'Door bewoners zelf inspraak te geven ontstaat een algemeen gevoel van collectiviteit. Mensen hebben de behoefte om samen zaken te doen en te ondernemen. Dit is erg belangrijk voor een maatschappij om goed te kunnen functioneren. Met saamhorigheid als bindende factor ontstaan meer tolerantie en begrip en hebben mensen weer wat voor elkaar over.'

Transart fleurt herstructureringswijk Transvaal op

Stichting Boog stelt zich ten doel de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk Transvaal tijdens de stadsvernieuwing te bevorderen. Met het project Transart richt Boog zich op drie aspecten in de wijk: schoon, veilig en leuk.

Sinds 2003 is Stichting Boog in Transvaal actief. 'In tien jaar tijd zullen hier 3.000 woningen gesloopt worden. Dit gaat per actiegebied. Dat heeft een enorme impact op deze buurt', vertelt Vivianne Sap, projectleider van Boog. 'Het imago van de wijk is al niet best. De wijk wordt dikwijls aangeduid met de woorden verpaupering, grauwheid, overlast en onveiligheid. Vandaar dat wij iets positiefs in deze buurt wilden gaan doen.'

In 2002 kwam een groep mensen bijeen om ideeën uit te werken om de leefbaarheid in de actiegebieden te behouden. Dit groeide uit tot Transart, waar onder andere de organisaties Het Koorenhuis, Haags Kinder Atelier, woningcorporatie Staedion en Stichting Boog aan deelnemen. 'Wij houden de buurt levendig met diverse kunst- en educatieve projecten', vertelt Gerard Ram, kunstenaar en projectleider van Het Koorenhuis. 'In de actiegebieden maken wij ateliers in sloopwoningen waar kinderen creatieve workshops kunnen volgen, gedichten schrijven, timmeren en schilderen.' Een voorbeeld van zo'n project is de Binnenste Buitendag waar dichtgetimmerde panden met kleurrijke schilderijen werden behangen, gemaakt door kinderen. 'De buurt fleurde op. Je merkt dat hierdoor de vernielingen in de wijk daalden, omdat iedereen wel een kind kent dat had meegewerkt aan ons project.' Ook de vele muurschilderingen zijn bekend in de wijk. 'Kinderen mochten zelf de kleuren en motieven bedenken. Het is belangrijk dat zij zelf inspraak krijgen in hoe de buurt er uitziet, dat vergroot de dynamiek in de straten. Dat zou eigenlijk veel vaker moeten gebeuren, ook bij nieuw te bouwen wijken en speelplekken. Betrokkenheid van de bewoners zorgt immers voor een betere sociale cohesie in een wijk.'

Ook volgens projectleider Sap draag Transart bij aan een betere buurt. 'De sociale controle is groter en bewoners voelen zich veiliger door de aanwezigheid van Transart.' Daarnaast is het volgens haar belangrijk dat de mensen een soort afscheid kunnen nemen van hun wijk. 'Wij staan stil bij het verleden, want een herstructurering is erg ingrijpend. Zo hebben wij bijvoorbeeld op dichtgetimmerde huizen grote foto's met herinneringen opgehangen.'

Daarnaast richt Transart zich ook op de toekomstige bewoners van Transvaal. 'Verbetering van een wijk begint niet bij het plaatsen van nieuwe huizen maar al tijdens het veranderingsproces van een wijk. Ons project richt zich op de verbetering van de omgevingskwaliteit in Transvaal. Wij richten ons niet alleen op de problemen, want de veranderingen bieden ook ruimte om te spelen en creatieve activiteiten te organiseren', aldus Sap.

Transart wil gedurende de tien jaar durende sloop in de wijk actief blijven. 'Wij trekken als een slinger door de wijk. De eerste jaren waren een experiment, dat wij als geslaagd beschouwen. De reacties van de buurtbewoners zijn positief. Niet iedereen kent ons van naam maar de vrolijke aanwezigheid van onze projecten is niemand ontgaan.'

Bijzondere literaire

Winternachten

ontmoetingen

Winternachten is een driedaags literair Haags festival, met als doel (verwante) culturen met elkaar te confronteren. Schrijvers uit Nederland, Suriname, Indonesië, Zuid-Afrika, de Nederlandse Antillen en Aruba komen hier samen om de dialoog met elkaar aan te gaan.

De eerste editie van de 'Indische Winternacht' in 1995 was het slotfeest van Festival Indië/Indonesië, een tiendaags evenement rond de viering van het vijftigjarig bestaan van de Republiek Indonesië. 'De geschiedenis met Indonesië was al vele malen door journalisten en wetenschappers blootgelegd, maar ik wilde graag kunstenaars en schrijvers het verhaal laten vertellen', aldus Ton van de Langkruis, directeur en initiatiefnemer van 'Winternachten'.

Al snel bleek de avond een groot succes te zijn en groeide 'Winternachten' uit tot een meerdaags festival met jaarlijks ruim 2000 bezoekers. 'De culturele uitwisseling werkte erg inspirerend voor zowel schrijvers als publiek. Er kwamen dan ook uit diverse hoeken verzoeken om deze avond te herhalen. We hebben het festival toen uitgebreid met landen die een koloniale geschiedenis met Nederland delen.' Voor Van de Langkruis is dit model een bewuste keuze geweest. 'De verwantschap met Nederland is een kapstok, waaraan het festival is opgehangen. De Nederlandse taal en geschiedenis vormen een gedeeld verleden, waardoor de lijntjes met deze landen korter zijn. Maar ik sluit niet uit dat in volgende edities andere landen, zoals Marokko, bij het festival betrokken worden. De Arabische wereld speelt nu bijvoorbeeld een belangrijke rol in de Westerse samenleving, dus ook op literair gebied.'

Het festival geeft niet alleen aandacht aan literair werk, maar zwengelt ook het debat aan over cultuur en media. 'In de vorige editie was het thema 'Helden van de geest'. Dat ging over waar de onafhankelijk denkers gebleven zijn in Nederland. Eén van de debatten ging over bedreiging, solidariteit en zelfcensuur in kunst en journalistiek. Tijdens zo'n discussie wordt er gereflecteerd, verzucht, gerelativeerd en naar oplossingen en verbindingen gezocht.' Volgens de organisator is het voor schrijvers van

belang niet alleen elkaars werk te lezen, maar elkaar daadwerkelijk te ontmoeten. 'Een confrontatie of je juist met elkaar verbonden voelen, werkt het beste als je elkaar in levende lijve ziet. Hierdoor sta je meer open voor anderen en hun ideeën.'

Het festival 'Winternachten' is geen Community Art slechts beperkt tot 'de eigen gemeenschap'. Dit festival reikt veel verder dan Nederland. 'Het festival geeft een creatieve impuls aan de internationale schrijversgemeenschap. Nieuwe verbindingen worden aangegaan tussen schrijvers, uitgevers en publiek. Dit resulteert in bijzondere samenwerkingsprojecten, een breder referentiekader en nieuwe visies en ideeën.' 'Winternachten' is tevens betrokken bij de organisatie van literaire evenementen in Zuid-Afrika, Indonesië, de Antillen en Suriname. 'Wij werken hier samen met culturele organisaties, met als doel de ontmoeting van schrijvers uit de betrokken landen ook buiten Nederland te laten plaatsvinden.'

Volgens Van de Langkruis is een uitwisseling van cultuur en gedachtegoed van groot belang voor een samenleving om goed te kunnen functioneren. 'Laten we blij zijn met onze grote culturele diversiteit en genieten van elkaars werk en achtergrond. Dit is juist een verrijking van de geest.'

De verschillen tussen culturen zijn juist prachtig en kun je beter begrijpen naarmate je je hier meer in verdiept.'

Het themakatern in dit jaarbericht is tot stand gekomen met de medewerking van de onlangs afgestudeerde fotograaf Kim Boske en journalist Linda Groothuijse.

Kim Boske is in 2005 afgestudeerd aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. In 2005 werd zij genomineerd voor het Steenberg Stipendium: een prijs die in het leven geroepen is voor talentvolle net afgestudeerde fotografen.

Freelance Journaliste Linda Groothuijse verzorgde de interviews in het themakatern. Linda is in 2004 afgestudeerd aan de School voor Journalistiek in Utrecht. Linda schrijft tevens voor Krant 1818, de kwartaaluitgave van Fonds 1818 en het Brabants Dagblad. Ook is zij als redacteur betrokken bij verschillende tv-programma's.

Fonds 1818 vindt het belangrijk dat talentvolle jongeren de kans krijgen zich verder te ontwikkelen. Door het werk van deze twee jonge mensen in deze uitgave te presenteren, hoopt het fonds een impuls te kunnen geven aan het verloop van hun verdere carrière.

Achtergrondinformatie

Literatuur

Pitts, G. / Watt, D., The imaginary Conference, Artwork Magazine Issue 50, Augustus 2001 http://www.cultuurnetwerk.org/publicaties/pdf/nwsbrief2006_1.pdf

F. Matarasso *This make a difference?: evaluating community-based arts and business partnerships: the second in a serie of three guides prepared for Arts & Business / Londen: Arts & business, 2001.*

S. Pennekamp *Buren binden met buitenkunst?: sociale cohesie en cultuuractiviteiten in de openbare ruimte in de Amsterdamse binnenstad / Amsterdam, 2003.*

P. Rijnders (2005) *Gemeenschapskunst in Zuid-Holland / Uitgave ter afsluiting van het provinciale project 'Kleurrijke Wijken' (2002 – 2004) en ter gelegenheid van het congres Kunst, cultuur en gemeenschapszin dat plaatsvond op 22 september 2005.* ISBN 9076340102

Eric Hagoort (2005) *Goede bedoelingen.* Over het beoordelen van ontmoetingskunst. Essay

Katie Kitamura
Recreating Chaos': Jeremy Deller's

Websites

Cultuurntota
www.cultuurntota.nl

Koningin woont community-opera Turandot bij
www.theaterwerk.nl/sub.nieuws.php?ID=57

Veenfabriek
www.veenfabriek.nl

Zooi saai nou nee
www.theatercentraal.nl/weblog/pivot/entry.php?id=330

The Battle of Orgreave van Jeremy Deller
www.stedelijk.nl/oc2/page.asp?PageID=893

The Battle of Orgreave
www.anu.edu.au/HRC/research_platforms/Re-Enactment/Papers/kitamura_katie.pdf

Community Arts
www.cultuurnetwerk.nl/beleid/communityarts.htm

Hoe kun je dansperformance samenbrengen
www.vub.ac.be/wetenschapswinkel/publicaties/2004-2005/Thesis_EVanSchoorisse_VCA.pdf

Community Arts data bank
www.cultuurenschool.net/projectloket/zoekarchiefoh.asp

Community Arts network
www.communityarts.net

Alice Lovelace
www.alicelovelace.com

British Arts Council
www.britishcouncil.org/arts-art-for-development-social-and-community-arts-overview.htm

www.communityarts.net

Jeugd en Maatschappij Donatie in €

OVERZICHT GEHONOREERDE PROJECTEN 2005

TRAJECT JEUGD EN MAATSCHAPPIJ

EDUCATIE

Project	Donatie in €
Delftgauw	
Openbare basisschool De Tweemaster	
Lezing kinderboekenschrijfster groep 3 en 4	200,00
Delft	
TU Delft Ud	
Openingsfestival OWee 2005	1.500,00
Delftse Natuurwacht	
Aanschaf beamer	2.000,00
De Delftse Boekenbende	
Delftse Boekenbende 2005	2.000,00
Delftse Werkgroep Homoseksualiteit	
OWee 2005	2.000,00
Botanische Tuin TU Delft	
Educatief programma rond expositie	3.500,00
Aegee-Delft Congressen	
Design & Disability	5.000,00
Brede Welzijnsorganisatie Delft	
Technigirls	5.500,00
World Art Delft	
Educatieproject Footsteps down Under 2006	7.000,00
Sint-Stanislascollege	
Bevrijding	8.500,00
Techniek Museum Delft	
Technocenter	100.000,00
Den Haag	
Segbroek College	
Waterproof	200,00
Mashriq Studentenvereniging	
MashriQ Comedy Event 2005	750,00
Sams	
Huiswerkbegeleiding 2005/2006	1.000,00
Gemeente Den Haag Dienst Openbare Bibliotheek	
Een zwerfverhaal op de website	1.000,00
Ecokids Nederland	
Ecokidsprogramma Den Haag 2005	1.355,00
T.I.O.D.	
Gezinsweekend	1.500,00
De Poort Praktijkschool	
Activiteitenweek 2005	1.500,00
Ouderraad Zuidwalschool	
Themaweek tegen Racisme en Discriminatie	1.500,00
Jutterskeet Ome Jan	
Aanschaf metaaldetectoren	1.650,00
Contact Afriek & Educatie	
Startbijdrage	1.850,00
Aloysius College	
Haags Scholierendebebat	2.000,00
De Springplank School voor Speciaal Basisonderwijs	
Renovatie tuin	2.000,00
Samenwerkende Instellingen Schilderswijk	
Ondersteuning taalstimuleringsprojecten	2.000,00
Stuka	
Kadertraining 2005	2.037,50
Stoom (St. Onderst. Onderwijs Marowijne)	
Recht op Onderwijs	2.458,14
Activiteiten Cultuur, Kunst en Uitgaan	
Styx: Le premier palais des femmes	2.500,00
Activiteiten Cultuur, Kunst en Uitgaan	
Den Haag binnestebuiten	2.500,00
Gemeente Den Haag Dienst Openbare Bibliotheek	
Magische Kinderboekenweek 2005	2.500,00
Johan De Witt College	
Waarde & Normen en Straatcultuur	2.745,40
Haags Montessori Lyceum	
Poppentheater en CKV	3.000,00
Openbare Montessorischool Valkenbos	
Projectweek De onderste steen boven	3.500,00
De Hof van Wouw	
Kinderspelen in de Hof van Wouw	4.000,00
Gemeente Den Haag Dienst Openbare Bibliotheek	
Opstelwedstrijd voor scholieren	5.000,00
OTC Haaglanden	
Kijkduinpark	5.325,56
Filmhuis Den Haag	
Twee exposities eindexamenwerk BK en Fotografie KABK	6.050,00
Vrienden Kooman's Poppentheater	
Project nieuwe doelgroepen	7.500,00

Jeugd en Maatschappij Donatie in €

Project	Donatie in €
COS Haaglanden & West-Holland	
Drie Stedenproject	7.500,00
Stichting Stout	
Barre Tocht	10.000,00
ldtv-Dits Documentaries	
Kleur in de Klas	10.000,00
Cultureel Centrum 't Paard	
Lets Work 2gether	10.375,00
Instituut voor Verborgene Kennis	
Socratische Vraagstelling	11.381,00
Filmhuis Den Haag	
Workshop Korte Film	12.000,00
Centrum 16/22	
De week van de liefde 2006	12.000,00
Scholengroep Den Haag Zuid-West	
Bouw motorboot i.s.m. Scouting	12.000,00
De Compaan	
Eskalibur: Perseus mijn held, schoolvoorstelling	15.000,00
Bureau Jeugdzaken Politie Haaglanden	
Hou je hoofd cool	15.000,00
Scholengroep Zuid-West	
Inrichting restaurant	15.000,00
Mooi Escamp – Centraal Bureau	
E-mailproject Contact	16.380,00
Stichting Centrum 16/22	
Maak er wat van!	17.500,00
NIGZ	
Website Relaties en Sexualiteit	17.500,00
Gemeente Den Haag GGD/DOCW	
Scholing leerkrachten Taakspel	20.000,00
Boodschappen-Begeleidingsdienst	
De BBD heeft de toekomst	20.000,00
Musicon Producties	
HipHopProject 2005	20.000,00
Gemeente Den Haag – Haags Centrum voor Onderwijs	
Jongerenmagazine Hagenaars in oorlogstijd	20.000,00
Hofstad Heldring	
Inrichting aula en plein	20.000,00
Stichting Daci-Conferentie 2006	
DaCi Conferentie 2006	25.000,00
Stichting Centrum 16/22	
Campagne Beroepsonderwijs 2005	25.000,00
Koorenhuis	
Filmproject Henna	30.000,00
Haschiba	
Haganum Festival 2006	30.000,00
Leergeld 's-Gravenhage	
Subsidie 2006	45.000,00
IMC Weekendschool	
Weekendschool Den Haag	200.000,00
Katwijk	
Ouderraad van de Leidse Buitenschool	
Zomerfeest met circus Kristal	1.300,00
Leiden	
Gemeente Leiden, Cultuur en Educatie	
Kunstshot 2005	1.536,03
Garantie	
Natuur- en milieuweek	1.650,00
Openbare Basisschool De Morskring	
Stedelijk Museum De Lakenhal	2.000,00
Ricciotti Ensemble	
Scholen Karavaan 2006	2.000,00
Leiden Museale Producten	
Stimulering Museumbezoek	2.470,00
Elcid/Vademecum Commissie	
EL-CID week 2005	3.500,00
Leidse Welzijns Organisatie	
Digital Playground	5.000,00
Kinder- en Jongerenrechtswinkel	
Kinderrechtenfestival 2005	5.000,00
Samenwerkingsverband VO/SVO	
Boekje mentorproject en onderwijs-bijeenkomst	10.000,00
Leidse Schooltuinen	
Verzelfstandiging Schooltuinwerk	16.956,00
ROC ID College	
Op zoek naar kunst en cultuur met Rembrandt 2006	25.000,00
R.K. Begraafplaats Zijlpoort	
VMBO-project	30.000,00
Leiderdorp	
Ouderraad Koningin Julianaschool	
Musical Haring en Wittebrood	750,00

Jeugd en Maatschappij Donatie in €

Project	Donatie in €
Regio	
Stichting Hait	
Voorlichtingsvideo voor jongeren	10.000,00
Kunstgebouw, Stichting Kunst & Cultuur Z-H	
ZIZIZ	10.000,00
Kunstgebouw, Stichting Kunst & Cultuur Z-H	
Splatsj	10.000,00
Kunstgebouw, Stichting Kunst & Cultuur Z-H	
Vreemde vogels, zelf componeren	17.000,00
Kunstgebouw, Stichting Kunst & Cultuur Z-H	
Brede School	19.100,00
Ontwerphaven	
Bookazine DUF	23.460,00
Gemeente Den Haag – Haags Centrum voor Onderwijs	
FIRST LEGO League 2005 - Haaglanden	25.000,00
Women At Work	
Talentscampus	30.000,00
Rijnsburg	
Wellant College	
Eiland project	3.700,00
Rijswijk	
Prins Mauritschool	
Werkweek 2005	1.000,00
De Opperd	
Schoollamp 2005	3.700,00
Schipluiden	
Openbare Bibliotheek Maassluis/Midden-Delfland	
Kinderboekenfestival 2005	2.500,00
Voorburg	
Montessorischool Nieuw Vreugd en Rust	
Kunsttoepassing nieuwbouw	5.000,00
Wassenaar	
Gemeente Wassenaar	
Educatie bij Beeldtentoonstelling 2005	2.500,00
Zoetermeer	
Basisschool Het Zwanenbos	
Project ouderbetrokkenheid	2.000,00
KUNST EN CULTUUR	
Bollenstreek	
Pop DB	
Grote Prijs van de Bollenstreek	1.250,00
Delft	
Twirteam Colours Delft	
Aanschaf twirpakjes	615,00
Attractive Events	
Substance 4	750,00
Attractive Events	
Substance 5	750,00
Delfts Toneel Gezelschap	
Herfst	1.425,00
D.S.M.G. Krashna Musika	
War Requiem 2005	1.500,00
D.S.V. Sint Jansbrug/Katharsis	
De Driestuiversopera	1.500,00
Wolpop	
Cultureel festival Wolpop	1.500,00
Showgroep Valentine Delft	
Aanschaf nieuwe pakjes	2.500,00
Attractive Events	
Substance 2005-2006	2.500,00
Theaterfestival Delft	
Blikopener 2005	4.000,00
Brede Welzijnsorganisatie Delft	
Skate Jam 2005	5.000,00
Westerpop	
Westerpopfestival 2005	7.000,00
Stedenband Delft – Tshawane/Mamelodi	
Cultureel venster op drie steden	7.500,00
Programming Speakers	
Speakers LIVE!	25.000,00
Theatergroep Max	
Paradiso, stad van de toekomst	25.000,00
Het Huys	
Creatief Delfts Jongerenklimaat	41.750,00
Den Haag	
Stichting Ter Bevordering van Sociale Contacten	
Fototentoonstelling	384,80
Aloysius College	
Musical De Kleine Prins	1.000,00

Jeugd en Maatschappij Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	Donatie in €
Inspecteur S. De Vriesschool	
Sporten zonder mankeren	10.000,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Re entry	11.856,00
Humanitas District Zuid-West	
Maatjesproject	20.000,00
Bureau Jeugdzorg Haaglanden	
Inrichting Locaties Jeugd Interventie Team	20.000,00
Ivio	
Speltherapie	26.500,00
Kessler Stichting	
Verbouwing DoorZ 2006	45.000,00
Vitalis	
Activiteiten 2006	50.000,00

Landelijk Trimbos-Instituut	
Ontwikkeling van een landelijke kopp/kvo-website	10.000,00
Wigwam Vallei Nederland	
Wigwam locatie Heel	12.000,00

Leiden Jorik	
Symposium Kinderen met Ontwikkelingsstoornissen	5.995,00
Rijksmuseum voor Volkenkunde	
Fototentoonstelling: Oprecht	10.000,00
De Weerklank	
Computers en software	12.000,00

Noordwijkerhout Philadelphia Zorg	
Mossennest	18.000,00

Regio Jeugdformat	
Onderzoek cliëntenparticipatie en medezeggenschap	<i>14.060,00</i>
PJ Partners	
Theaterproject beeldvorming Jeugdzorg	3.000,00
Stichtin Theater in Kinderziekenhuizen TIK	
Voorstellingen 2005	3.520,00
Kunstgebouw, Stichting Kunst & Cultuur Zuid-Holland	
Van bevoegenheid tot verloren koffers	4.000,00
Cardea Jeugdhulpverlening	
Cardea en jongeren	5.000,00
Theatergroep Jurk	
Theatervoorstelling NogalWitDus 2006-2008	9.500,00
Nationaal MS Fonds	
Uw kind heeft MS	10.000,00
Vrije Tijd en Vorming Zuid-Holland Noord	
Verloren koffers	35.000,00

Rijswijk Het Nederlandse Rode Kruis, Mappa Monda	
Mappa Mondo Haaglanden	50.000,00

Zoetermeer Algemeen Ziekenhuis Zoetermeer	
Inrichting wacht- en Kinderkamer	
Spoeदैisende Hulp	2.500,00

TRAJECT KUNST EN CULTUUR & NATUUR EN MILIEU	
BEELDENDE KUNST	

Delfgauw Beelden in de Herfst	
Expositie Beelden in de Herfst 2005	5.000,00

Delft Kunstdoelen Delft	
10e Delftse atelierroute 2005	2.500,00
World Art Delft	
Marokko 400 jaar vriendschap	10.000,00
<i>Garantie</i>	<i>5.000,00</i>

Den Haag De Vrije Academie	
Focus op China	
<i>Garantie</i>	<i>15.000,00</i>

Kunst en Cultuur en Natuur en Milieu	
Donatie in €	
Mozaik Cultuur en Kunststichting	
Tentoonstelling Een brug naar begrip 2005	2.000,00
Metropolis	
Zee event 2005	2.500,00
MAid	
Ieder Theater zijn Gezicht	2.500,00
Atrium Den Haag	
Missing You multimedia installatie	3.000,00
De Spanjaardshof	
Kunstproject De Spanjaardshof 2005	3.000,00
Straatkunst op Scheveningen	
Antigrffitiproject Doorniksestraat/ Badhuisweg	3.500,00
Artoteek Den Haag	
Kunstproject Pleased to meet you, Ypenburg 2005	5.000,00
Oleanworld Foundation	
Art Against Aids	5.000,00
Gemeente Museum voor Actuele Kunst	
Project ik reis in jouw hoofd	5.000,00
De Regentenkamer	
De regentenkamer	9.000,00
Den Haag Sculptuur	
Den Haag Sculptuur 2005	25.000,00
Op Trek	
Debatcentrum Transvaal	30.000,00
<i>Garantie</i>	<i>10.000,00</i>
Noordwijk	
Expozee	
Noordwijk Schilderfestival 2005	5.000,00

Sassenheim Rebels 4 Real Art	
ArtPark-event 2005	1.500,00

Voorschoten Het Weekend van Voorschoten	
Beeldig Voorschoten, programmaboekje, optreden Glennis	1.000,00

Zoetermeer Kerkenraad van De Oude Kerk Zoetermeer	
Expositie Ronald 2005	1.000,00
Terra Kunstprojecten	
Open Atelierroute Zoetermeer 2005	2.000,00

CULTUREEL ERFGOED	
-------------------	--

Delft Delfesta	
Open Monumentendag Delft 2005	3.000,00

Den Haag Haags Orgel Kontakt	
Orgeltocht 2005	1.000,00
t Gilde Den Haag	
Realiseren boekje Den Conick van Hispaengien...	1.500,00
3 Maart 1945	
60 jarige herdenking bombardement Bezuidenhout	2.500,00
Vlaggetjesdagconcert	
Vlaggetjesdagconcert 2005	2.500,00
Haags Industrieel Erfgoed (Shie)	
Restauratie muurreclames	3.000,00
Bewonersorganisatie De Groene Eland	
Publiciteit wandelroute Zeeheldenkwartier	3.000,00
Kunststation	
Route Herinneringen aan Indische pensions in DH	5.000,00
Bobbie	
Op zoek naar de ketupat	5.000,00
Orgelconcerten Grote Kerk	
Internationaal Orgelfestival Grote Kerk Den Haag	5.500,00
Boog	
De week van de geschiedenis	7.500,00
Prototo	
1e aflevering van Dat was toen zo	9.808,00
Sarnámi Instituut Nederland (SIN)	
Suriname Festival	10.000,00
Restauratie Bätzorgel	
Restauratie Bätzorgel	10.000,00
Kloosterkerk	
Herstel vensters Lange Voorhout en Parkstraat	15.000,00

Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	
Donatie in €	
Leiden Orgelstad Leiden	
Leidse Orgelstag op 4 juni 2005	490,00
Open Monumentendagen	
Verhalenproject OMD 2005	690,00
Muziekfestivals Leiden	
Leidse Draaiorgelstag 2005	2.500,00
Rijnlands Architectuur Platform (RAP)	
Festival de Metamorfose 2005	3.500,00
Evenementen Centrummanagement Leiden	
Rembrandtfestival 2005	15.000,00
Het Leids Wevershuis	
Het Leids Wevershuis 2005-2007	40.000,00

Regio AWN Archeologische Werkgemeenten Nederland	
Aanschaf PC met software	2.000,00
Erfgoedhuis Zuid-Holland	
Tentoonstelling en catalogus Westvaart	5.000,00
Actueel Verleden	
Nacht van de geschiedenis	15.000,00
Warmond Traditionele Zeilvaart Warmond	
Restauratiee Kageenaar	7.500,00

Wassenaar Cultureel Overleg Wassenaar (COW)	
Plein Musique, Wassenaarse Zomerconcerten 2005	2.000,00

LITERATUUR	
------------	--

Den Haag Gemeente Den Haag Dienst Openbare Bibliotheek	
Fotowedstrijd Nieuwe Nederlanders	1.000,00
Stichting Underground Benelux (SUB)	
Poëzie aan de Waterkant 2005	1.500,00
Dichters in de Bomen	
Gedichtenbundel dak- en thuislozen 2005	2.250,00
Dichters in de Bomen	
Dichters in de bomen 2005	2.500,00
Gemeente Den Haag Dienst Openbare Bibliotheek	
Rhythm & Rhymes - Viering 100 jaar	5.000,00
Dichter aan Huis	
Festival Dichter aan Huis 2005	11.000,00

Landelijk Theater Instituut Nederland	
Publicatie De hele wereld is toneel: tekst	5.000,00

Leiden Tegen-Beeld	
Poëziefestifestatie 2005	4.000,00

Rijswijk Ur	
Zomaar een zondag	250,00

Zoetermeer Floravontuur Promotie Zoetermeer	
Literaire Middag	1.000,00

MEDIA, COMMUNICATIE, FILM	
---------------------------	--

Delft Mina, Mina En Mina	
Speelfilm Hoelal! Red Delft 2005	1.650,00
Bacinol	
Creatieve Marktplaats 2005	2.500,00
Beelddiktee	
Wandelconcert Luidt de Zuidpoort 2005	7.500,00

Den Haag Imponderabilia	
Portret van Inge Janse	5.000,00
Akaad	
Iraaks filmfestival	5.000,00
Sphinx Art Productions	
Filmprogramma Cinéma Maroc	7.500,00
Filmhuis Den Haag	
Ingmar Bergman retrospectief	7.880,00
t Jonckestoneel	
Verfilming van theatervoorstelling De Meeuw	8.500,00
Filmstad	
PEK 2 film/video festival 2005	9.000,00

Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	
Donatie in €	
Hindustaans Film- en Muziekfestival	
6e Hindustaans filmfestival	10.000,00
Filmhuis Den Haag	
Workspace 06	16.000,00

Landelijk Fonds 1818	
Film Onrust in de stad	5.000,00

Leidschendam Bibliotheek Leidschendam-Voorburg	
Website Cultuurpunt	13.000,00

Regio Al Jisr	
Cinemar 2005	15.000,00

Zoetermeer Zoetermeer FM 107.6	
Schoolplein LIVE!	2.000,00
Filmtheater Zoetermeer	
Filmfestival	4.000,00
Filmtheater Zoetermeer	
Ciné Utopia Zoetermeer	10.000,00

MUSEA	
-------	--

Delft Museum Nusantara	
Tentoonstelling Art Deco in Bali 2005	7.500,00

Den Haag Cultureel Centrum 't Paard	
Pink Puch 2005	
<i>Garantie</i>	<i>3.000,00</i>
Pulchri Studio	
Indische Zomer 2005	1.500,00

Gemeente Museum voor Actuele Kunst	
Project Vekeerde Rijmrichting #3 in het GEM	2.000,00

Pulchri Studio	
Beeld in Progress	2.200,00
Pulchri Studio	
Tentoonstelling affiches	3.325,00
Sarnámi Instituut Nederland (SIN)	
Verbouwing/herinrichting	5.000,00

Rock & Art Hall of Fame Holland	
Diverse exposities/Rockart Galerie 2005/2006	10.000,00

Universiteit Maastricht	
--------------------------------	--

Rukun Budi Utama	
Tentoonstelling Van landarbeider tot kunstenaar	10.000,00

Upstream	
Project Kunstmarokkanen 2005	10.000,00

Van Gogh Museum / Museum Mesdag	
De Indische Zomer 2005	15.000,00

Museum Meermanno-Westreenianum	
Tentoonstelling Marokko door Nederlandse ogen	20.000,00
Grote Kerk Den Haag	
Tentoonstelling Michiel de Ruyter	20.000,00
Grote Kerk Den Haag	
Tentoonstelling Majesteit!	25.000,00
Koninklijke Bibliotheek	
Tentoonstelling Magazine! 2006	30.000,00

Katwijk Katwijks Museum	
Tentoonstelling Van Wurf tot Boulevard 2005	5.000,00

Landelijk Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis	
Model voor gegevens en kennisuitwisseling	34.408,00

Voorburg Museum Swaensteyn	
Tentoonstelling Forum Hadriani, de verloren stad	7.500,00

Zoetermeer Stadsmuseum Zoetermeer	
Tentoonstelling Markant Zoetermeer 2005	4.500,00

Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	
Donatie in €	
NATUUR & MILIEU	
Delfgauw KMTP Groei & Bloei, Afdeling Delft	
Gids Langs Bijzondere Delftse Bomen	3.000,00

Delft Vogelwacht 'Delft en Omstreken'	
Uitgave Delfland Lepelland	
<i>Garantie</i>	<i>3.000,00</i>

Delft Kindertuinen Delft	
Verwarming Tuinhuis Kindertuin De Boterbloem	2.000,00
Delftwonen	
Moe'stuin Poptahof	3.350,00
Vogel- en Egelopvang Delft/Vogelasiel	
Aanvulling verbouwing nieuwe buitenterrein	5.000,00
De Witte Roos	
Duurzaamheidskintwintspel 2005	18.000,00

Den Haag Promotie Den Haag, Marketing & Events	
Landelijke Fietsdag	1.000,00

Haags Milieucentrum	
Groependag 2005	2.500,00

Dr. H.P. Berlagestichting	
Berlagevlag 2005	3.000,00

Aarde-Werk	
Excursie- en educatietraject over de kust en zee	3.775,00

Haags Milieucentrum	
Boerenburendag 2005	5.600,00

Haags Milieucentrum	
Milieuprijs Fietsstad Den Haag 2005	6.000,00

Haags Milieucentrum	
Milieucafé De Derde Dinsdag 2005	10.000,00

Dierenambulance Den Haag	
Aankoop grond	15.000,00

Haags Diereencentrum	
Centrale verwarming hondenafdeling	15.000,00

Haags Milieucentrum	
Fiets in de Knel 2006	15.000,00

Haags Milieucentrum	
Energiekaart en Open Energiedag	15.000,00

Haags Milieucentrum	
City-Duin-Wandeling 2005	15.500,00

Leiden LVC Cultuurpodium	
---------------------------------	--

Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	Donatie in €	Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	Donatie in €	Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	Donatie in €	Kunst en Cultuur & Natuur en Milieu	Donatie in €	Zorg en Welzijn	Donatie in €	Zorg en Welzijn	Donatie in €
Armeense Culturele Vereniging Abovian Herdenkingsconcert april 2005	2.500,00	Leiden Blokluitensemble Praetorius Passieconcerten	500,00	Maasland Harmonievereniging Euterpe Aanschaf muziekinstrumenten	6.361,93	Harlekijn Musicalproducties Musicalproject Tommy 2005	6.500,00	Groepswonen Door Ouderen Woongemeenschap De Romeinse Schans: zonnescherm	1.750,00	Netherlands Cameroon Council Computer en printer	2.526,00
Vrienden van de Begraafplaats Oud Eik en Duinen Aulaconcerten 2006	2.500,00	Internationale Rijntaptoe Evenementen 11e editie Internationale Rijntaptoe 2005	500,00	Noordwijk Mozaiek Operette Aanschaf c.q. huur van een Railtrack	243,36	Greg & Baud Productions Opvoering Jack the Ripper' 2005	7.000,00	Surinaamse Sociaal Culturele Vereniging De Molenwijk Kunst & Culturele Literaire Ontmoeting	2.000,00	Avrasya Eerwraak en Huiselijk Geweld Dichtbij Huis	9.000,00
Theatergroep 't Kofschip Productie Tramlijbgegeerte	2.500,00	Plot Toneelgroep Prikkel: Dag Monster	1.000,00	Kunst In De Kapel Zomeravondconcerten 2005	425,00	Theaterwerkgroep Zpinazie Musical Seussical 2005-2006	7.500,00	Federatie Eekta Dag van de Ouderen	2.000,00	Jura Filmproducties Jayshri – Laat me los, hou me vast	10.000,00
Haags Vocaal Ensemble Concert Johannes Passion van J.S. Bach 2005	3.000,00	Toonkunskoor Leiden e.o. Concert 2005	1.500,00	Kunstklank Carmen, een muzikale wandeling	7.000,00	Floravontuur Promotie Zoetermeer Multiculturele festival Couleur Locale 2005	7.500,00	Bureau Discriminatiezaken Gedeelde Vrijheid	2.000,00	Leiden Nederlandse Arabische Stichting NAS Integreren en participeren	500,00
Mooi Escamp – Centraal Bureau Melodieën uit de bergen van Koerdistan	3.000,00	Professoren en Burgemeesterswijk Project Kunst over de Vloer 2005	1.500,00	Noordwijkerhout Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc Uitbreiding en aanpassingen gebouw	10.000,00	Oprette Zoetermeer Cantiamo Lustrumproductie Die lustige Witwe 2006	8.000,00	Garantie	2.000,00	Favon Meedenken Meedoen	2.850,00
R.G. Ruijs Stichting 2e Haags Zwingfestival 2005	3.000,00	Vocaal Ensemble Musa Concertreeks Os justi meditatibur sapientiam	1.500,00	Noordwijkerhout Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc Uitbreiding en aanpassingen gebouw	10.000,00	Marokkaanse Vereniging Iben Batouta Aanschaf kantoorbenodigdheden	2.200,00	Stg. S.S.D.S. Kantoor- keukeninrichting	2.240,00	Agglomeratieomroep Holland Centraal Verbouwing en inrichting Kloosterpoort	20.000,00
Ex Nunc Jubileumproductie	3.000,00	Scratch Muziekdagen Leiden Nieuwe database en inschrijfsysteem	1.950,00	Oegstgeest Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen Jubileumconcert Sarabande 2005	250,00	Stk voor Stad en Kerk Computers, computerlessen	2.350,00	Stek voor Stad en Kerk Computers, computerlessen	2.350,00	Leiderdorp Oranjevenering Leiderdorp Boekje 60 jaar vrijheid in Leiderdorp	1.500,00
Izaouran voor Cultuur en Ontwikkeling Berber Festival 2005	3.500,00	De Leidse Muziek Play In Huur muziektent voor 5e Leidse Muziek Play In	2.000,00	Volksuniversiteit K & O Oegstgeest Kamermuziekserie Groene Kerkje seizoen 2005/2006	1.250,00	Burma Centrum Nederand Expositie Burmese vluchtelingen	2.500,00	Surinaamse Sociaal Culturele Vereniging De Molenwijk Keti-Koti ontmoeting	2.500,00	Leidschendam lbce Vrouwendag 2006	600,00
Jambo Grupo Arte Teatral Voorstelling Maldita Bolitas	3.500,00	Toneelgroep Al Dente Toneelvoorstelling Topor 2005	2.000,00	Pijnacker De Verbeelding Culturele manifestatie De Magische Wereld 2005	1.000,00	Turkse Vereniging Bouwlust Wijkuitje	3.000,00	Rukun Budi Utama Ouderendag 2005, Riwayat Rama Ibu	3.000,00	Katholieke Bond van Ouderen Zuid Holland Nationale Ouderendag 2005	7.500,00
Shantykoor Scheveningen Aanschaf geluidsapparatuur	3.500,00	Drumfanfare Franciscus Band Leiden (FBL) Aanschaf nieuwe troms	2.745,00	Regio Delfts Symphonie Orkest Concerten Mahler 2e symfonie	1.000,00	Vital Aid Foundation Integratie/voorlichting Afrikaanse vrouwen	3.000,00	Vital Aid Foundation Integratie/voorlichting Afrikaanse vrouwen	3.000,00	Lisse Oranje Comité Lisse Herinneringsboek Lissese oorlogs- slachtoffers	2.000,00
Show and Marchingband Victory Nieuwe uniformen	4.000,00	C.O.V. Con Amore Leiden Concert De Messiah van Handel 2005	3.000,00	Vobeno Voorstelling Messen & Vorken 2005	1.250,00	Surinaamse Sociaal Culturele Vereniging De Molenwijk Theater voorstelling sterven en rouw- verwerking	3.000,00	Agnie Reis voor bijstandmoeders en hun kinderen	3.000,00	Pijnacker Vrouwenraad Pijnacker 25 jubileum Vrouwenraad	750,00
De Kunst Ark Theaterstuk De Herinnering 2005	4.000,00	Harmonie Werkmans Wilskracht Aankoop eigen deel Muziekverzamel- gebouw	5.000,00	Het Homerostheater Voorstellingen Waiting for Godot	2.000,00	Samenwerking Sociale Fondsen SSSF Haags Sociaal Beraad	3.050,00	Amazigh Beweging in Nederland ABIN Amazigh Nieuwjaar 2006	3.500,00	Regio Palestijnse Islamieten in Nederland Voorlichtingsbijeenkomsten	6.000,00
Het Schevenings Toneel Toneelstuk in het NCC 2005	4.500,00	Gemeente Leiden, Dienst Cultuur & Educatie, Leidse Schouwburg Global Experience 2005	3.000,00	William Byrd Vocaal Ensemble Jubileumconcert Johannes Passion 2006	2.000,00	Surinaams Inspraakorgaan Huiselijk geweld in Surinaamse gemeenschap	3.050,00	Woongemeenschap Mozartheuvel Zonwering gemeenschappelijk dakterras	3.500,00	Valkenburg Het Valkenburgs Pontje Nieuwe pont	8.000,00
Modern Theaterhuis Theaterstuk Drinken we dan 2005	4.500,00	Muziekfestivals Leiden Gouden Pet editie 2005	3.000,00	Muzikaaal 2006 Concert in het kader van 50-jarig jubileum van S. van Marion	3.000,00	Vital Aid Foundation Startkosten	3.500,00	Vital Aid Foundation Startkosten	3.500,00	Warmond Warmondse Bond van Ouderen Laptop	1.000,00
Nederlands Danstheater Choreografie Workshop 2005	5.000,00	Gemeente Leiden, Dienst Cultuur & Educatie, Leidse Schouwburg Global Experience 2005	3.000,00	Fonds 1818 Koren zingen voor Ouderen 2006	110.000,00	Amazigh Beweging in Nederland ABIN Amazigh Nieuwjaar 2006	3.500,00	Amazigh Beweging in Nederland ABIN Amazigh Nieuwjaar 2006	3.500,00	EHBO Warmond Beamer, laptop en toebehoren	2.500,00
Residentie Drum Show RDS Taptoe Prinsjesdag 2005	5.000,00	Muziekfestivals Leiden Leids Festival van het Levenslied 2005	3.000,00	Sassenheim COV 'Com Nu Met Sangh' Jubileumconcert 2005	2.500,00	Bewonersorg van Somaliers SBSS Slotconferentie Bestrijdingscampagne Vrouwenbesnijdenis	4.000,00	Bewonersorg van Somaliers SBSS Slotconferentie Bestrijdingscampagne Vrouwenbesnijdenis	4.000,00	Zoetermeer Insaniyat Lente-Holi-Nieuwjaarsfeest	900,00
Haags Homomannenkoor Vox Rosa Lustrumconcert 2005	5.000,00	Fields of Wonder Cir Perdu 2005	3.500,00	Voorburg Flash Back! Jubileumfeest	500,00	Educatief Centrum Seva Inrichting kantoor	4.840,00	Educatief Centrum Seva Inrichting kantoor	4.840,00	Amaan Wervingsbijeenkomst	1.550,00
Residentie Bach Ensembles Concert Hohe Messe van Bach	6.000,00	Leids Operettegezelschap Crescendo Operettevoorstelling Mikado	4.000,00	Voorburgse Oratorium Vereniging (V.O.V.) Jubileumconcert 2006	3.000,00	Turkse Vereniging Bouwlust Turkse en Nederlandse Culturele Dagen	5.000,00	Turkse Vereniging Bouwlust Turkse en Nederlandse Culturele Dagen	5.000,00	Reumapatiëntenvereniging Zoetermeer e.o. Aankoop moderne communicatiemiddelen	3.000,00
De Bende van Boven Vermoorde (on)schulld	7.000,00	De Gouden Pet Theaterproject Wijk 2005	4.000,00	Voorburgs Stadstheater De Tobbe Renovatie foyeruimtes	20.000,00	COS Haaglanden & West-Holland Hard/t voor IS	5.000,00	COS Haaglanden & West-Holland Hard/t voor IS	5.000,00	Floravontuur Promotie Zoetermeer Bevrijdingsfeest 5 mei 2005	7.500,00
Residentie Operette Odes Operette Die Lustige Witwe van Franz Lehar	7.500,00	Harmonie Werkmans Wilskracht Aankoop eigen deel Muziekverzamel- gebouw	5.000,00	Voorschoten Sinfonietta Voorschoten Bevrijdingsconcert 5 mei 2005	2.500,00	Holi Comité Den Haag Holi -Tiwhaar festival	6.000,00	Holi Comité Den Haag Holi -Tiwhaar festival	6.000,00	BUURTWERK	
Christelijke Oratoriumver. Scheveningen Gouden Jubileum 2005	7.500,00	Triade Musical Producties Spiegelbeeld	7.000,00	Wassenaar Muziekvereniging Pro Guitarra Jubileumconcert Integratie... daar zit muziek in	750,00	Surinaamse Vrouwenvereniging Afimo Abra Watra	6.000,00	Surinaamse Vrouwenvereniging Afimo Abra Watra	6.000,00	Delft Buurtvereniging Asamadino Jaarlijks feest	500,00
Soil Poezieproject Hagar	7.500,00	Paraplu Kunstbeoefening Pieterskerk Voorstelling van Tijn Uilenspiegel	10.000,00	Cultureel Overleg Wassenaar (COW) Link	1.000,00	Bureau Discriminatiezaken Wereldreis door eigen Stad 2005	15.000,00	Bureau Discriminatiezaken Wereldreis door eigen Stad 2005	15.000,00	We Are Concerned Gemeenschapskunst in Tanthof	30.000,00
Het Residentie Orkest Amateurdag 2005	8.000,00	Cultureel Centrum De X Verbouwing	20.020,00	Zoetermeer Interkerkelijk Koor Rejoice Jubileumconcert 2005	1.000,00	Haags Gemeentearchief Dag van de geschiedenis	20.000,00	Haags Gemeentearchief Dag van de geschiedenis	20.000,00	Den Haag Buurt- en Ontmoetingscentrum De Westhoek Opzoomermeedag	530,00
Annette Speelt Lucifer	9.000,00	Gemeente Leiden, Dienst Cultuur & Educatie, Leidse Schouwburg Project Bontius	30.000,00	The Sweet Lake Harmony Singers Jubileumconcert 2005	1.000,00	Samen Sterk Bouwkundige aanpassingen	20.000,00	Samen Sterk Bouwkundige aanpassingen	20.000,00	Stadsomroep Den Haag Investeren Den Haag FM	25.000,00
De Dutch Don't Dance Division Carmen	10.000,00	Gemeente Leiden, Dienst Cultuur & Educatie, Leidse Schouwburg Project Bontius	30.000,00	Cantate Deo Uitmarkt 2005	1.275,00	Bureau Discriminatiezaken Vrijheidsfestival	30.000,00	Bureau Discriminatiezaken Vrijheidsfestival	30.000,00	Bureau Discriminatiezaken Vrijheidsfestival 2006	30.000,00
Lancelot Right In The (H)Art Festival Horen Zien en Schrijven 2005	10.000,00	Stichting Evenementen Tamarco Jubileumtaptoe ivm 50 jarig bestaan	3.500,00	De Gevoelige Snaar Keltische Harpweekend	2.000,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Den Haag Buurt- en Ontmoetingscentrum De Westhoek Opzoomermeedag	530,00
Korzo Theater Verbouwing	17.500,00	Stichting Evenementen Tamarco Aanschaf nieuwe uniformen	4.000,00	Harpe Davids Internationale Taptoe 2005	2.500,00	Bureau Discriminatiezaken Vrijheidsfestival	30.000,00	Bureau Discriminatiezaken Vrijheidsfestival	30.000,00	Wijkorganisatie Moerwijk Themabijeenkomst 8-9-05	600,00
Albarica Project El Halka NL	22.000,00	Leiderdorps Kamerkoor Hohe Messe	5.000,00	Musicalvereniging Waanzin Sarajevo	2.750,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Bewonersplatform Wateringse Veld Plein tot Plein festijn	1.000,00
Other World Productions Crossing Border Festival 2005	30.000,00	Internationale Korenontmoeting Lustrum Internationale Korenontmoeting	6.000,00	Musicalvereniging Waanzin Geestig	3.000,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Landelijk Centrum Opbouwwerk Werkcoöperatie-vrouwen Laakkwartier	45.400,00	Bewonersorganisatie Havenkwartier Oud & Nieuwfeesten Scheveningen	1.243,00
The Music in my Head The Music In My Head 2005	40.000,00	Lisse Da Capo Investeren in het jubileum jaar/viering	7.500,00	Floravontuur Promotie Zoetermeer Cultuur op Zondag 2005	5.000,00	Hillegom Nationale Feestviering Hillegom Musical Vrijheid geenPunt	1.600,00	Hillegom Nationale Feestviering Hillegom Musical Vrijheid geenPunt	1.600,00	Naja Kadam Sportactiviteiten rond de jaarwisseling	1.250,00
HaSchiBa Festival Ha-Schi-Ba 2005	50.000,00					Landelijk Grip Hoi in de Trein	1.300,00	Landelijk Grip Hoi in de Trein	1.300,00	Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark Wijkfeest In-Die Zomer	1.500,00
Holland Dance Festival The Hague Holland Dance Festival 2005	100.000,00					Avrasya Website	2.000,00	Avrasya Website	2.000,00	Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark Wijkfeest 2005	1.500,00
Theatercentrum Den Haag Bijdrage Salons 2005-2008	170.000,00					Landelijk Grip Hoi in de Trein	1.300,00	Landelijk Grip Hoi in de Trein	1.300,00	Bewonersorganisatie Schipperskwartier Wijkfeest	1.500,00
Theater Zwembad De Regentes Verbouwing studio, werkplaats, plafonds	209.000,00					Avrasya Website	2.000,00	Avrasya Website	2.000,00	Bewoners Platform Bouwlust Wijkfeest	1.500,00
Katwijk Kamerkoor Cantilene Jubileumconcert 25 Jaar Cantilene	1.797,00										
Taptoe Katwijk (STK) Jeugd taptoe Katwijk 2005	4.000,00										
Christelijk Oratorium Koor 'Hallelujah' Concert Matthäus Passion 2005	4.000,00										
Katwijk's Christelijk Mannenkoor Jubilate Kerstconcert 2005	4.000,00										
Di Mare Productie Bataafse Lente 2005	5.000,00										
Muziekvereniging Harmonie Katwijk Aanschaf voor twee fagotten	7.500,00										
<i>Garantie</i>	3.000,00										

Zorg en Welzijn	Donatie in €
Buurtstation	
Huygensparkfeest 2005	1.500,00
Wijkberaad Mariahoeve	
Multiculturele Klederdracht Show	1.500,00
Bewonerscommissie De Witte Anna	
Computer en toebehoren	1.732,00
Wijkberaad Laak Centraal	
Kerstontbijt 2005	1.750,00
Wijkraad/Bewonerscommissie Bezuidenhout-West	
Buurtpreventie Bezuidenhout West	2.500,00
Wijkberaad Nieuw Waldeck	
Wijkfeest 10-9-05	2.500,00
Stek voor Stad en Kerk	
Vakantieweek Oase	2.680,00
Fakonahof	
Activiteiten 2005	3.200,00
Stek voor Stad en Kerk	
Kampeerweek bewoners Transvaal	3.500,00
Buurtvaders Schilderswijk	
Kleding, fietsen, andere materialen	3.500,00
Bewoners Organisatie Regentes Valkenbos	
Veranderingen van de wijkwinkel	4.000,00
Welzijn Scheveningen	
Kalhuis – nieuwe keuken	5.000,00
Bewonersorganisatie Rustenburg-Oostbroek BORO	
Oranjefeest	5.500,00
Zorgcluster Transvaal-Zuiderpark	
Openingsfestival Wijkpark Transvaal	6.500,00
Bewonersorganisatie Rustenburg-Oostbroek BORO	
Zo was het vroeger	8.000,00
Discus	
Apparatuur Multi Media Centrum	10.000,00
Stiom	
Valpreventie	10.000,00
Agnes-Oscar Romerogemeenschap	
Verlichting Agneskerk Beeklaan	10.000,00
Haag Wonen	
RADEnet	12.500,00
Humanistische Omroep	
Vriendschap in de Wagenstraat	15.000,00
Stek voor Stad en Kerk	
De Paardenberg	15.000,00
Boog	
EscArt Kralen Raden	15.850,00
Medisch Centrum Haagsche Hout	
Servicecentrum	50.000,00
Katwijk	
Lokale Omroep Katwijk en Valkenburg	
Studioverlichting	3.000,00
Leiden	
Ouderen Kerst-Ins Leiden Sokil	
Ouderen Kerst-ins 2005	250,00
Bewonersgroep Paramaribohof	
Ondersteuning onderhoud tuinen	1.000,00
Buurtwerkmaatschappij Leiden	
Opgeruimd staat netjes 2005	4.000,00
Rijswijk	
Buurtraad Steenvoorde	
Multicultureel Wijkfestival op Koninginnedag 2005	1.000,00
Bewonersbelangen Rijswijk Midden	
Wijkfestival Rijswijk Midden	2.500,00
Schipluiden	
Openbare Bibliotheek Maassluis/Midden-Delfland	
Cultureel programma 2005-2006	1.800,00
Voorburg	
Wijkvereniging Bovenveen	
Inrichting gebouw wijkvereniging	25.000,00
Zoetermeer	
Wijk Activiteiten Meerzicht WAM	
Internationale Vrouwendag 2006	1.371,00
Buurtvereniging Buytenrode	
Vervanging tafels en stoelen	6.955,55
GEHANDICAPTEN	
Bollenstreek	
Vogg Bollenstreek	
Studiedag Communicatie	2.000,00

Zorg en Welzijn	Donatie in €
Delft	
Ipse	
Stap in je eigen dromen	2.500,00
De Peetfamilie	
Peetweekend 5-8 mei-05	3.500,00
Den Haag	
De Vrijbuiters	
Aanschaf kopieermachine	452,20
De Compaan	
Expositie liefde en passie	1.000,00
Haagse Sociëteit Lichamelijk Gehandicapten	
Sinterklaas, Kerstviering	1.000,00
Haagse Stads carnavalvereniging De Ooie Pieren	
Kreesiebal 2006	1.250,00
Buurtraad '75	
Vakantie Epen 2005	2.800,00
Sportvereniging Kameleon	
Lifeguard	2.850,00
Beheer Nieuwe Sociëteit	
Vakantie 2005	4.500,00
SIV – Den Haag	
Vakanties 2005	5.000,00
Paardrijden Voor Gehandicapten	
Renovatie en vernieuwing	10.000,00
Pulchri Studio	
Rolstoeltoegankelijke lift	10.000,00
De Compaan	
Verhalentafel	11.720,00
Katwijk	
Philadelphia Zorg	
Inrichting Steunpunt	15.000,00
Landelijk	
Mens en Samenleving	
Vakanties met Zorg	7.000,00
Federatie Van Nederlandse Blindenbibliotheken	
Leesportefeuille	16.530,00
Seniorweb	
Internet is voor iedereen	17.750,00
Leiden	
Vrije Tijd en Vorming Zuid-Holland Noord	
Open middag	500,00
Gemiva-Svg Groep	
Atelier Uit De Kunst - Liefde & Passie	600,00
Carnavalsvereniging De Leidse Hutspotten	
Gehandicaptenaavond 2005	700,00
Vrije Tijd en Vorming Zuid-Holland Noord	
Jubiläum De Sleutels	1.000,00
Vereniging van Reumapatiënten Leiden	
Lustrumuitstapje	1.000,00
Ovaal Oppas voor Autisten Alle Leeftijden	
Autismecafé II	10.000,00
Leiderdorp	
Leiderdorpse Kano Vereniging Rijnland	
Drijvende steiger	15.000,00
Nootdorp	
Aangepaste Manege Craeyenburch	
Bodem aangepaste manege	3.000,00
Aangepaste Manege Craeyenburch	
Hooi-stro-mestopslag	5.000,00
Ipse	
Logeerwoningen in Nootdorp	6.600,00
Regio	
Multiple Sclerose Vereniging Nederland	
Uitstapje Dierentuin Blijdorp	1.500,00
Vrije Tijd en Vorming Zuid-Holland Noord	
Faust	2.500,00
SWGn	
Maak de droom Waar 2005	13.612,50
Voorburg	
Philadelphia Zorg	
Starenburg	12.000,00
Wassenaar	
Philadelphia Zorg	
Professionalisering dagverzorging kinderboerderij	6.100,00

Zorg en Welzijn	Donatie in €
Zoetermeer	
Ipse	
Rolstoelfiets voor dagcentrum	
De Aspergeakker	3.000,00
Zoeterwoude	
Gemiva-Svg Groep	
Dagje uit deelnemers Hobbyclub-Zwieten ..	500,00
MAATSCHAPPELIJKE OPVANG	
Delft	
Vluchtelingenwerk Delft	
Doorstart organisatie	
<i>Garantie</i>	10.000,00
Maatschappelijke Opvang DSW	
Inrichting gemeenschappelijke ruimte	1.500,00
Jeroen	
Opknappen opvangunit voor mensen in nood	1.990,00
R.K. Stadsdiaconaat Delft	
Bestelbusje	3.000,00
Maatschappelijke Opvang DSW	
Woongemeenschap Schieweg	10.724,00
Den Haag	
Drugpunt	
Moneybelts	500,00
Goodwillwerk Leger Des Heils regio Den Haag	
Bewonersuitje Sociaal Pension	1.250,00
Mooi Laak	
Bakfiets	2.367,00
Trix	
Zeevisdag	3.000,00
Huize Cornax	
Bewonersvakantie Katjeskelder – Oosterhout	3.320,00
Straatpastoraat Den Haag	
Ondersteuning 2005	3.400,00
Uit Eigen Ervaring	
Uit Eigen Ervaring	3.500,00
Kikkerpad	
Preventie Voorlichtingscampagne	5.000,00
Haags Straatnieuws	
Jubileumjassen	6.100,00
Duurzame gebruiksgoederen	
.....	7.500,00
IKW	
Receptiemedewerkster	10.500,00
Kessler Stichting	
Soeopus	13.000,00
Kessler Stichting	
Verbouwing locatie De la Reyweg	15.000,00
Samenwerking Sociale Fondsen SSSF	
Individuele steun 2005	42.000,00
Samenwerking Sociale Fondsen SSSF	
Individuele steun 2006	50.000,00
Landelijk	
Exodus	
Aanschaf PC en randapparatuur	1.547,00
Amsterdams Film Stichting	
Op Vrije Voeten	25.000,00
Leiden	
Leiden, Stad van Vluchtelingen	
Symposium 18-11-05	350,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
De Zaak: Op Sloopbouw	1.000,00
De Binnenvest	
Nieuwe keuken Dienstencentrum	15.000,00
Exodus Leiden	
Verbouwing Exodus Leiden	23.775,30
Gezamenlijke Diaconieën Leiden	
Verbouwing De Oude Rijn zolders	25.000,00
Voedselbank Leiden e.o.	
Aankoop bestelbus	29.000,00
De Binnenvest	
Verbouwing Sociaal Pension Haagweg Leiden	35.000,00
Leidschendam	
Noodopvang Leidschendam-Voorburg	
Ondersteuning noodopvang 2006	25.000,00

Zorg en Welzijn	Donatie in €
Regio	
Kittiwake	
Borderline Books	7.500,00
Rijswijk	
Vluchtelingenwerk Rijswijk	
Internationale dag van de Mensenrechten ..	650,00
Vluchtelingenwerk Rijswijk	
Voorzetting NT2 pilotproject	20.000,00
Zoetermeer	
Limor	
Opening CMO	2.500,00
PSYCHIATRIE	
Bollenstreek	
Rivierduinen	
Vriendendienst ZHN	2.540,00
Delft	
Woonbegeleiding DWO Cliëntenraad	
Week van de Psychiatrie 2005	2.500,00
Den Haag	
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Aanschaf tenten	1.645,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Thuisbioscoop voor thuisblijvenden	1.810,00
Reakt	
Vakantie- en studiereis	2.500,00
Haags Platform Cliëntenorganisaties GGZ	
Lancering website	2.500,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
BBQ voor patiënten, familie en netwerk ..	2.500,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Congres Maatschappelijk Steunsysteem ..	2.500,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Weekje weg Deeltijdbehandeling	2.700,00
Kompassie	
Brommobiel	3.000,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Fietsend er op uit	4.000,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Fit Binnenshuis	4.000,00
Welzijnsorganisatie Centrum	
Fietsen voor fietsclub Vriendendienst	4.500,00
Stek voor Stad en Kerk	
De Nieuwe Loot	4.500,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Sociale contacten via internet	6.000,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Bewegen in een beperkte, veilige omgeving	6.490,00
Reakt	
Anders Bekeken	7.000,00
Reakt	
Er op uit in 2006	10.000,00
Trimbos-Instituut	
Volwassen kinderen interviewen hun ouders	23.000,00
Parnassia, Psycho-Medisch Centrum	
Keuken Emiliehoeve	30.000,00
Landelijk	
Vereniging voor Manisch Depressieven en Betrokkenen	
Training vrijwilligers	5.000,00
Geheim Geweld	
Startkosten	5.000,00
Leiden	
GGZ Zuid-Holland Noord Hara	
Wandelroute Leiden Noord	1.500,00
GGZ Zorgvragersoverleg Zuid-Holland Noord	
Cliënt tot docent	3.500,00
Rijswijk	
Zorggroep Florence	
Alzheimer Café Rijswijk	10.000,00
Voorschoten	
Alzheimer Café Voorschoten	
Alzheimer Café Voorschoten	10.000,00

Zorg en Welzijn	Donatie in €
SPORT	
Delft	
Redeoss Delft en Omstreken	
Sportmaterialen	4.400,00
Delftse Atletiekvereniging AV'40	
Multifunctioneel Verenigingsgebouw	5.000,00
Den Haag	
Ouderen Sportvereniging Anti Stram	
Headset bij geluidsapparatuur	700,00
Vóór Haagse Hout/ Leidschenveen-Ypenburg	
Seniorenspordtag 2005	1.000,00
D.C.S. Dam Club Scheveningen	
Dammen in de buurt	1.300,00
WZH Sammersbrug	
Aanleg Jeu de Boulesbaan	3.500,00
Haagse Hockeyvereniging HDM	
Debat maatschappelijke betrokkenheid HDM	7.000,00
Stiom	
Hardlooptbanden	9.000,00
Idee Aan Zee	
Het Clubhart	21.492,00
Katwijk	
Tafeltennis Vereniging Rijnsoever	
Aangepaste materialen voor gehandicapte sporters	1.500,00
Lisse	
Les Boules Fleuries	
Bouw Boulodrome	15.000,00
Regio	
Haagse Hockeyvereniging HDM	
2e debat sociaal- maatschappelijke betrokkenheid	7.000,00
Rijswijk	
Biljartvereniging Carambole 'De Ster'	
Electronische Scoreborden	450,00
Korfbalvereniging Refleks	
Renovatie Kleedruimtes	10.000,00
VRIJWILLIGERSWERK	
Bollenstreek	
Steunpunt Mantelzorg Duin- en Bollenstreek	
Contactavond mantelzorgers van kinderen ..	2.000,00
Delft	
Fidos	
FLUP werkweek	735,00
Brede Welzijnsorganisatie Delft	
Make a Difference Day Delft	1.736,00
Regionale Commissie Gezondheidszorg DWO	
Regionale conferenties dementieketen	3.000,00
Regionaal Patiënten Consumenten Platform	
Themamiddag 'Mantelzorg belicht'	3.250,00
Den Haag	
Noorderkerk	
Bazar 2005	800,00
Stek voor Stad en Kerk	
Boekje Schemerlicht	800,00
Wijkberaad Laak Centraal	
Computers voor wijkkrant en nieuwsbrief ..	2.500,00
Welzijnswerk Schilderswijk	
Vrijwilligersconferentie	2.772,00
Schilderswijk Cultureel	
Cinema Schilderswijk	3.000,00
HOF	
Vrijwilligerswerk Lichamelijk Gehandicapten	4.000,00
Sesam Academie	
SSOS	4.000,00
HOF	
Levensboeken	7.595,00
Hillegom	
Spant Welzijn	
Vrijwilligersprijs en gezamenlijke activiteit ..	2.500,00
Katwijk	
Katwijkse Reddingsbrigade	
Veilig in Zee	2.500,00

Zorg en Welzijn	Donatie in €
Leiden	
Vrouwkindcentrum De Spiegeling	
Plan van aanpak Sesam Academie	1.904,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Waves: vrijwilligersinformatiemarkt 2005 ..	2.500,00
SOS Telefonische Hulpdienst Zuid-Holland	
Lustrum 2006	5.500,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Overbruggingsbijdrage vrijwilligerswerk ..	6.000,00
Leidschendam	
Rivierduinen	
Werving vrijwilligers	4.000,00
Regio	
Regionale Mantelzorg Organisatie Haaglanden	
Werving vrijwilligers, naamsbekendheid vergroten	2.000,00
Buddy Network	
Wervingcampagne	10.000,00
Florence Thuiszorg Afdeling Mantelzorg	
Vrijwillige Vervangende Mantelzorg 2006 ..	25.000,

Zorg en Welzijn

	Donatie in €
Boog	
Kleurrijke Cultuurontmoeting Segbroek	4.000,00
Welzijn Laak	
Vadercentrum Adam Zomerkamp 2005	5.000,00
Welzijnsorganisatie Centrum	
Drie Generatie Zomerkamp-STAAD	5.000,00
Groepswonen Door Ouderen	
Inrichting Stellenbosch	5.000,00
Philharmonisch Koor Hagacantare	
A Meezing Kerst 2005	5.000,00
<i>Garantie</i>	2.500,00
Importante	
Internationale Vrouwendag	7.500,00
Kaso/ Mara	
Rita's Reisbureau Den Haag	7.500,00
Stiom	
Pius X - zitbanken	7.850,00
Wijkberaad Bohemen-Waldeck-Kijkduin	
Vervanging meubilair twee zalen	9.992,00
Welzijnsorganisatie Centrum	
Ooievaarsdag	10.000,00
Centraal Informatiepunt Ouderen CIPO	
Haagse Ouderendag 2005	10.000,00
<i>Garantie</i>	5.000,00
Boodschappen-Begeleidingsdienst	
BBD-activeringsproject ouderen	17.400,00
Mooi Escamp	
Inrichting Moedercentrum Rumoer	19.726,00
Vóór Segbroek Loosduinen	
Inrichting centrum Braamstraat	25.000,00
Dienstencentrum Copernicus	
Achterstallig onderhoud	30.000,00
Mooi Escamp	
Inrichtingskosten nieuwbouw Bouwlust	35.000,00
Mooi Laak	
Vadercentrum Adam	60.000,00

Katwijk	
Factor Welzijn	
Moeder Kind Centrum Katwijk	3.432,25

Landelijk	
Concern BWM Marketing en Organisatie	
Plaatselijke samenwerking	15.000,00

Leiden	
Leiden, Stad van Vluchtelingen	
Colour your Mind	1.500,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Thuis op Straat (TOS)	2.440,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Zomer 50 plus	2.500,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Buurtfestival TamTam 2005	15.000,00
Leidse Welzijnsorganisatie	
Buurtfestival TamTam	15.000,00
Radius	
Stimuleringsprogramma Ouderen en ICT	23.308,00

Leiderdorp	
Pluspunt voor Welzijn en Dienstverlening	
Winkelochtend 2005	500,00
Pluspunt voor Welzijn en Dienstverlening	
Ouderenwijzer Leiderdorp	5.000,00

Noordwijk	
Coördinatie Wonen Welzijn Zorg Ouderen	
Noordwijk	
BoodschappenPlusBus	25.000,00

Oegstgeest	
Radius	
Dorpsbus Oegstgeest	25.000,00

Pijnacker	
Welzijn Ouderen Pijnacker-Nootdorp	
Halt u valt	2.500,00

Rijswijk	
Welzijn Rijswijk	
Dag van de Ouderen	900,00
Vincentiusvereniging	
De Alternatieven – vakantieproject	3.000,00

Voorburg	
WED/CWI Voorburg	
Zomerschool 2005	3.700,00

Zorg en Welzijn

	Donatie in €
Voorschoten	
Buurthuis Bloemenwijk Boschbloem	
Opknappen sanitair buurthuis	3.196,00
Zoetermeer	
Openbare Bibliotheek Zoetermeer	
Leeskringservice	5.050,00
Mooi Zoetermeer	
Tussen bedrijf & samenleving:	
makelaar actief	14.584,00
<i>Garantie</i>	14.584,00
Mooi Zoetermeer	
Moedercentrum Palenstein	18.989,50

ZORGINSTELLINGEN

Delft	
Inloophuis Delft e.o.	
Inrichting inloophuis	
<i>Garantie</i>	25.000,00
Bacinol	
Debatten Creativiteit, techniek en zorg	2.500,00
Zorginstellingen Pieter van Foreest	
Bewonersvakantie Delfshove 2005	2.625,00

Den Haag	
Hagaziekenhuis Locatie Leyenburg	
Kookgroep Nierpatiënten	300,00
Woonzorgcentra Haaglanden	
Bewonersvakantie	1.166,00
Transmurale Zorg Den Haag e.o.	
Netwerkbijeenkomst	1.500,00
Saffier	
Vakantie voor bewoners Swaenestate – Swaenesteyn	2.400,00
Gezondheidscentrum De Rubenshoek	
Symposium Wat bezielt ons eigenlijk	2.500,00
Rk Hospicegroep Den Haag	
Kantelrolstoel	4.143,00
Medisch Centrum Haagsche Hout	
Projectplan	5.000,00
Transmurale Zorg Den Haag e.o.	
Haal meer uit je artsenbezoek!	6.000,00
WZH Sammersbrug	
Renovatie binnentuin	7.900,00
Bejaardenzorg Landscheiding	
BewegenderWijs	10.000,00
Coornhert Centrum	
Hindoe-ouderenzorg vanuit CoornhertCentrum	15.000,00
Transmurale Zorg Den Haag e.o.	
Mozaïek	17.000,00
Inloophuis Haaglanden	
Exploitatiekosten eerste twee jaar	22.500,00
Inloophuis Haaglanden	
Inrichting Inloophuis	25.000,00
Haagse Hogeschool	
Bijzonder lectoraat, kenniskring	
PsychoGeriatric	100.000,00

Katwijk	
Verpleeg- en zorgcentra Duyn en Rhyn	
Renovatie restaurant/ontmoetingsruimte	
Overduin	20.000,00

Landelijk	
Discovery	
Presentaties reisverslagen door jongeren	2.083,00
Expotheek	
Herken een beroerte, be fast	5.000,00

Leiden	
ANBO	
Gezondheidsmarkt 55+	2.000,00
Hospice Issoria	
Verbouwing en uitbreiding	20.000,00
Zorgcentrum Lorentzhof	
Restyling Lorentzhof	20.000,00

Leidschendam	
Florence Mariënpark	
Bingo en activiteitenmaterialen	

Lisse	
Rustoord Prot. Chr. Woon-Zorgcentrum	
Airco, Koersbal en evacuatiestoelen	6.000,00

Zorg en Welzijn

	Donatie in €
Pijnacker	
Zorginstellingen Pieter Van Foreest	
Bewonersvakantie Hofland	1.000,00

Regio	
Fonds 1818	
Koren zingen voor Ouderen 2006	110.000,00

Sassenheim	
Hospice Duin En Bollenstreek	
Oprichting hospice	70.000,00

Voorburg	
WZH De Sonneruyter	
Continueren internetcafe voor ouderen	2.000,00

Wassenaar	
Wassenaarse Zorgverlening	
Bazaar 2005	
Hospice Wassenaar	
Startkosten Hospice Wassenaar	70.000,00

Zoetermeer	
De Zorgring	
Binnentuin 't Seghe Waert	5.000,00

Eindredactie Dorothy Warmerdam **Inleiding themakatern** Bert van Meggelen **Rondetafelgesprek** Sarah Verroen
Interviews Linda Groothuijse **Fotografie** omslag buiten en themakatern Kim Boske, Amsterdam; omslag binnen
Dieter Schütte, Rotterdam **Ontwerp** Studio Bau Winkel (Katja Hilberg), Den Haag **Lithografie en druk** Drukkerij
Rosbeek bv, Nuth **Afwerking** Binderij Hexspoor, Boxtel **Papier** Oxford creme 80 grams, Kunstdruk Ikono 135 grams
Oplage 3.000 exemplaren **Datum** juni 2006

